

RP 118/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden och till lag om ändring av lagen om interventionsfonden för jordbruket

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en lag om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden. De bestämmelser som det nationella genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska havs- och fiskerifonden förutsätter ska tas in i lagstiftningen. I lagen ska tas in bestämmelser om beredningen av programmet och myndigheternas och fiskeaktionsgruppernas uppgifter i anslutning till programmet, såsom planeringen av användningen av programmets medel, genomförandet av programmet, övervakning, inspektioner samt återkrav av stöd. På grund av de särskilda behov som stödsystemet för fiske-

rineringen och havspolitikerna har ska det i lagen finnas bestämmelser också om vissa preciseringar som gäller stödmottagare, stödbemyndigande kostnader och ansökan om och beviljande av stöd.

I propositionen föreslås dessutom att lagen om interventionsfonden för jordbruket ändras. Denna ändring är av teknisk natur.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2015 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2015. Lagen om det nationella genomförandet av Europeiska havs- och fiskerifonden ska tillämpas på det operativa program vars genomförande inleds den 1 januari 2014.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	3
2.1 Lagstiftning och praxis.....	3
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i EU.....	4
2.3 Bedömning av nuläget	5
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	7
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	7
4.1 Konsekvenser för statsfinanserna och förvaltningen	7
4.2 Konsekvenser för företagen	8
4.3 Konsekvenser för miljön.....	8
4.4 Konsekvenser för könen.....	9
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	9
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	10
DETALJMOTIVERING	11
1 LAGFÖRSLAG	11
1.1 Lagen om det nationella genom-förandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden	11
1 kap. Allmänna bestämmelser	11
2 kap. Myndigheter och andra organ	12
3 kap. Stöd villkor och stödberättigande kostnader	16
4 kap. Ansökan om och beviljande av stöd.....	20
5 kap. Utbetalning av stöd	24
6 kap. Återbetalning av stöd, avbrytande av utbetalning av stöd samt återkrav ...	25
7 kap. Informationssystem för det operativa programmet	26
8 kap. Särskilda bestämmelser.....	28
9 kap. Ikraftträdande	30
1.2 Lagen om interventionsfonden för jordbruket	30
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	30
3 IKRAFTTRÄDANDE	31
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	31
LAGFÖRSLAG	33
1. Lag om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden	33
2. Lag om ändring av lagen om interventionsfonden för jordbruket.....	44
BILAGA	45
PARALLELLTEXT	45
2. Lag om ändring av lagen om interventionsfonden för jordbruket.....	45

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Finland har sedan anslutningen till Europeiska unionen (EU) genomfört operativa program för utveckling av fiskerinäringen under finansieringsperioderna 1995–1999, 2000–2006 och 2007–2013. Med fiskerinäring har då avsetts yrkesfiske och vattenbruk samt förädling av och partihandel med fisk. Under de finansieringsperioder som omfattade åren 1995–2006 finansierades fiskerinäringen med medel från Fonden för fiskets utveckling (FFU), som var en av EU:s strukturfonder. Då tillämpades förhöjda stödnivåer i Östra och Norra Finland, och finansieringen genomfördes som en del av omfattande regionalpolitiska målprogram. För resten av Finland hade man ett strukturprogram för fiskerinäringen. Europeiska fiskerifonden, som togs i bruk 2007, är inte en strukturfond. Detta har bl.a. inneburit att det har godkänts ett enda operativt program för fiskerinäringen i hela Finland, och samma stödnivåer och förutsättningar har följts i hela Fastlandsfinland.

Europaparlamentet och rådet antog den 15 maj 2014 förordningen (EU) nr 508/2014 om Europeiska havs- och fiskerifonden och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2328/2003, (EG) nr 861/2006, (EG) nr 1198/2006 och (EG) nr 791/2007 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1255/2011. Under programperioden 2007–2013 har lagen om den nationella förvaltningen av Europeiska fiskerifonden och om stöd till fiskerinäringen (1447/2006), nedan *fiskerifondslagen*, tillämpats på den nationella förvaltningen av Europeiska fiskerifonden. För ordnandet av den nationella förvaltningen av Europeiska havs- och fiskerifonden behövs det utfärdas en lag om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden. I den föreslagna lagen utses i enlighet med Europeiska unionens lagstiftning vissa myndigheter för genomförandet av ett operativt program för havs- och fiskerifonden. Syftet med lagen är att säkerställa att stöd till finansiering av den gemensamma fiskeripoli-

tiken och den integrerade havspolitikens förvaltas och genomförs på behörigt sätt.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Unionens lagstiftning

Under programperioden 2007–2013 har stöden till fiskerinäringen finansierats med medel från Europeiska fiskerifonden. Bestämmelser om fiskerifonden finns i rådets förordning (EG) nr 1198/2006 om Europeiska fiskerifonden, nedan *förordningen om Europeiska fiskerifonden*, och kommissionens förordning (EG) nr 498/2007 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1198/2006 om Europeiska fiskerifonden. Förordningen om Europeiska fiskerifonden innehåller bestämmelser om beviljande av stöd för fiskeribranschen, finansieringsramar, strategiskt förhållningssätt, det operativa programmet samt förvaltningen, uppföljningen och övervakningen av programmet.

I förordningen om Europeiska fiskerifonden föreskrivs det om fem olika prioriterade områden för vars syften stöd från fiskerifonden har kunnat beviljas. I det första prioriterade området ingår åtgärder för anpassning av gemenskapens fiskeflotta, dvs. i praktiken stöd till havsfisket. I det andra prioriterade området ingår stöd till investeringar som gäller vattenbruk, inlandsfiske och beredning och saluföring av fisk. Det tredje prioriterade området omfattar stöd till åtgärder av gemensamt intresse såsom åtgärder som genomförs av branschfolk, investeringar i fiskehamnar, reklamkampanjer och pilotprojekt. Det fjärde prioriterade området gäller lokala fiskerigrupper och det femte prioriterade området tekniskt stöd för säkerställande av förvaltningen av det operativa programmet.

Den nationella verkställigheten

Under programperioden 2007–2013 har fiskerifondslagen och statsrådets förordning

om den nationella förvaltningen av Europeiska fiskerifonden och om stöd till fiskerinäringen (639/2007) tillämpats på den nationella förvaltningen av Europeiska fiskerifonden.

Fiskerifondslagen trädde i kraft den 1 januari 2007. Syftet med lagen har varit att säkerställa att de stöd till utveckling av fiskerinäringen som delfinansieras med medel från Europeiska fiskerifonden förvaltas och genomförs på behörigt sätt. I fiskerifondslagen finns bestämmelser om utarbetande, förvaltning och verkställighet av det operativa program som delfinansieras med medel från Europeiska fiskerifonden samt beviljande av stöd, övervakning och kontroller som hör till det operativa programmet. I lagen utses jord- och skogsbruksministeriet till förvaltningsmyndighet, attesterande myndighet och revisionsmyndighet för det operativa programmet. I lagen föreskrivs det också bl.a. om lokala fiskerigrupper och valet av dem samt om en övervakningskommitté.

Det operativa programmet för fiskerinäringen i Finland i enlighet med Europeiska fiskerifonden har godkänts genom beslut av kommissionen. Programmet innehåller riktlinjer för allokeringen av stöden. Jord- och skogsbruksministeriet har med stöd av 11 § i fiskerifondslagen meddelat föreskrifter till närings-, trafik- och miljöcentralerna för att säkerställa att det operativa programmet verkställs på ett enhetligt och effektivt sätt. Enligt 2 § i fiskerifondslagen tillämpas dessutom statsunderstödslagen (688/2001) på förfarandena för ansökan om stöd och beviljande, utbetalning, övervakning, granskning, återbetalning och återkrav av stöd, om inte något annat föreskrivs i fiskerifondslagen.

Det operativa programmet för fiskerinäringen i Finland innehåller en särskild del som gäller Åland. Förvaltningen och verkställigheten av den hör med stöd av självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till landskapets behörighet. Den offentliga finansieringsandelen för programmet är sammanlagt 91,8 miljoner euro, varav 39,4 miljoner euro är Europeiska unionens finansieringsandel, 49,0 miljoner euro Fastlandsfinlands nationella finansieringsandel och 3,4 miljoner euro landskapet Ålands nationella finansieringsandel.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i EU

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av förordning (EG) nr 1083/2006, nedan *förordningen om allmänna bestämmelser*, antogs den 17 december 2013 och trädde i kraft den 21 december 2013. Den innehåller bestämmelser om den gemensamma strategiska ramen och gemensamma bestämmelser om Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och Europeiska havs- och fiskerifonden.

Avsikten är att förordningen om allmänna bestämmelser ska förenhetliga programverksamheten och förfarandena mellan olika fonder under programperioden 2014–2020. Avsikten är att säkerställa att stödåtgärderna är sinsemellan komplementära, förenliga och sammanhängande genom en partnerskapsöverenskommelse som det föreskrivs om i förordningen om allmänna bestämmelser och där det avtalas om varje fonds prioriterade områden och finansieringsram. En partnerskapsöverenskommelse utarbetas mellan medlemslandet och Europeiska kommissionen. Kommissionen kan be medlemslandet att se över sin partnerskapsöverenskommelse, om det av finanspolitiska skäl är nödvändigt. I förordningen om allmänna bestämmelser föreskrivs det i fråga om alla fonder som hör till dess tillämpningsområde också om utarbetandet, godkännandet och genomförandet av själva programmet, lokal utveckling, finansieringsinstrument, övervakning, utvärdering, tekniskt stöd, stödberättigande kostnader, förvaltnings- och kontrollsystem och ekonomisk förvaltning.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 508/2014 om Europeiska havs- och fiskerifonden och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2328/2003, (EG) nr 861/2006, (EG) nr 1198/2006 och (EG) nr 791/2007 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1255/2011, nedan *förordningen om havs- och fiskerifonden*, antogs den 15 maj 2014 och trädde i kraft den 21 maj 2014. Den tillämpas från och med den 1 januari 2014. Förordningen skiljer sig från förordningen om fiskerifonden, som gällde programperioden 2007–2013, genom att den förutom stöd till fiskerinäringen också gäller övrig finansiering av den gemensamma fiskeripolitiken och den integrerade havspolitikerna som ska verkställas nationellt.

Förordningen om havs- och fiskerifonden innehåller bestämmelser bl.a. om finansieringsramen, programplaneringen, åtgärder som ska finansieras, förvaltnings- och kontrollsystem samt övervakning, utvärdering och information.

I förordningen om havs- och fiskerifonden fastställs hur unionen ska finansiera genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken, åtgärder på havsrättens område, hållbar utveckling av fiske- och vattenbruksområden och inlandsfiske samt den integrerade havspolitikerna. I förordningen föreskrivs det om unionens prioriteringar, som havs- och fiskerifonden iakttar. Detta innebär att de åtgärder som finansieras med medel från fonden ska främja förverkligandet av dessa prioriteringar och de specifika mål som ingår i dem. Unionens prioriteringar är följande:

1) Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat fiske,

2) Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat vattenbruk,

3) Främjande av genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken,

4) Ökning av sysselsättningen och den territoriella sammanhållningen,

5) Främjande av saluföring och beredning,

6) Främjande av den integrerade havspolitikens genomförande.

För unionens prioriteringar har det dessutom fastställts specifika mål. Enligt de specifika målen för exempelvis fisket ska man

sträva efter att minska fiskets påverkan på havsmiljön, skydd och återställande av den biologiska mångfalden i vattenmiljöer och de akvatiska ekosystemen, säkerställande av en balans mellan fiskekapaciteten och tillgängliga fiskemöjligheter, bättre konkurrenskraft och lönsamhet för företagen inom fisket och förbättring av säkerhets- och arbetsförhållanden, tillhandahållande av stöd för att stärka teknisk utveckling och innovation samt utveckling av yrkesutbildning, nya yrkeskunskaper och livslångt lärande.

Den prioritering som gäller genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken delas å sin sida upp i två specifika mål: a) förbättring av och tillgång till vetenskapliga rön samt förbättring av insamling och hantering av data och b) stöd till övervakning, kontroll och tillsyn, förbättrad institutionell kapacitet och en effektiv offentlig förvaltning utan att den administrativa bördan därmed ökas. Främjandet av den integrerade havspolitikens genomförande är den enda prioriteringen som det inte har fastställts något specifikt mål för.

I förordningen om havs- och fiskeripolitiken föreskrivs det i sammanlagt över 40 artiklar om de stödberättigande åtgärder av vilka ett medlemsland i sitt nationella operativa program ska välja de åtgärder som ska vidtas i landet i fråga.

De nationella verkställighetsåtgärder som krävs enligt förordningen är på hälft i alla unionens medlemsländer, och det går inte att göra några jämförelser mellan de förvaltningsmodeller som har genomförts i olika länder. Eftersom propositionen koncentrerar sig på verkställigheten av EU:s lagstiftning behandlas i detta sammanhang inte lagstiftningen i länder som inte hör till Europeiska unionen.

2.3 Bedömning av nuläget

Fastlandsfinland har under programperioden 2007–2013 haft tillgång till ca 85 miljoner euro offentlig finansiering inom det operativa programmet för fiskerinäringen i Finland. Fram till den 6 juni 2014 var 91 procent av finansieringen bunden till olika projekt. Av detta belopp var 17,7 miljoner, dvs. 23 procent, bundet till stöd av företagsinve-

steringar inom beredning av och partihandel med fisk. Till vattenbruksföretags investeringar var bundet 11,1 miljoner euro, varav en stor del har använts för finansiering av moderna anläggningar för recirkulerande vattenbruk. Havsfisket har fått stöd i synnerhet genom det s.k. toleransstödet för skador av säl och genom finansiering av utvecklingsinvesteringar i fiskehamnar. För toleransstödet till yrkesfisket för skador av säl hade det i Fastlandsfinland reserverats 11,7 miljoner euro. Avsikten med stödet har varit att hjälpa näringen att anpassa sig till det ökade antalet havslevande sälar. Till fiskehamnar var 9,8 miljoner euro bundet. Dessutom var 3,4 miljoner euro bundet till företagsinvesteringar gjorda av yrkesfiskare i havsområdet, varav de viktigaste har varit investeringsstöd för sälsäkra ryssjor. Med hjälp av dem har under programperioden införskaffats över 180 ryssjor till kustfiskarna. Stödet har i allmänhet utgjort 75 procent av det totala priset för investeringen. Yrkesfisket i inlandet har fått 8,4 miljoner euro i stöd. De största stöden till inlandsfisket har använts till utveckling av logistiken och behandlingen av fisken direkt efter fångst.

Lokala fiskerigrupper, "fisk-leader", infördes som ett nytt verksamhets sätt inom fiskerifonden under programperioden 2007–2013. För det reserverades 7,8 miljoner euro i Fastlandsfinland, och jord- och skogsbruksministeriet godkände sju fiskerigrupper från olika delar av landet till att omfattas av stödet. Via fiskerigrupperna har finansierats såväl enskilda företags åtgärder som allmännyttiga projekt. Fiskerinäringens utveckling har dessutom fått stöd genom olika allmännyttiga projekt i form av åtgärder genomförda av branschfolk, pilotprojekt och säljfrämjande åtgärder.

Med hjälp av de allmännyttiga utvecklingsprojekten och investeringsstöden till företag har man på ett effektivt sätt kunnat främja utvecklingen av fiskodling till en mångsidigare näring i fråga om arter och odlingstekniker. Fiskodlingen är en potentiell stor tillväxtsektor inom den inhemska fiskproduktionen. Inom fiskförädlingsbranschen har det redan länge pågått en kraftig tillväxt, och investeringsstöden har bidragit till att det har bildats stark konkurrens inom branschen

och till och med överkapacitet i fråga om vissa produktionsmetoder. Inom havsfisket har stödpolitiken inte gett upphov till någon betydande tillväxt, och någon lösning på de strukturella problemen inom branschen har inte uppnåtts. Yrkesfiskarnas möjlighet att fiska på privata vatten varierar kraftigt mellan olika områden. Som problem i synnerhet för kustfisket betraktas svag lönsamhet och växande sälstammar, vilket gör att det inte söker sig nya företagare till branschen. Medelåldern bland yrkesfiskarna är relativt hög, över femtio år. De utvecklings- och investeringsstöd som riktats till branschen och toleransstöden för skador av säl har främst bidragit till att upprätthålla näringen. Det kan anses att stödpolitiken för inlandsfisket har lyckats bättre, och antalet inlandsfiskare i yrkesfiskarregistret har till och med ökat något. Sammantaget är dock värdet på fiskerinäringens produktion på stigande, dels på grund av den strukturella utvecklingen, dels på grund av förändrat marknadsläge.

Genomförandet av det operativa programmet för fiskerinäringen i Finland har till största delen gått smidigt. Ökningen av fiskeriförvaltningens fiskerinäringsuppgifter har dock stundtals medfört fördröjningar i skötseln av myndighetsuppgifterna både vid jord- och skogsbruksministeriet och vid närings-, trafik- och miljöcentralerna. En omorganisering av de uppgifter som hör samman med beviljande av stöd vore utifrån erfarenheterna behövlig för att effektivisera förvaltningen. I programmets kontrollsystem har det i sin tur observerats behov av en tydligare lagstadgad möjlighet för revisionsmyndigheten att styra de aktörer som utför inspektioner av stödda projekt bl.a. för att säkerställa att en enhetlig tillämpningspraxis iaktas vid inspektionerna.

Representanter för näringarna har framfört kritik på grund av att processerna för utbetalning av stöd har dragit ut på tiden. Utbetalningen av stöd gick snabbare under den föregående programperioden när ansökningarna om utbetalning handlades av fiskerierheten vid arbets- och näringscentralerna. Behovet att skilja de uppgifter som gäller beviljande av stöd och de uppgifter som gäller utbetalning av stöd från varandra och överföringen av utbetalningarna av fiskeristöden till särskilda utbetalningsenheter vid de förnyade

närings-, trafik- och miljöcentralerna har in-
neburit att utbetalningarna till fiskeriprojekt i
regel sköts enligt samma tidtabell som alla
övriga projekt. Utlokaliseringen av besluts-
fattandet till flera olika närings-, trafik- och
miljöcentralers område och en svag samord-
ning av det operativa programmet har dess-
utom lett till att de som ansökt om stöd i viss
mån har upplevt att de fått olika behandling i
olika områden. Det är uppenbart att det ope-
rativa programmets förvaltningsmyndighet
bör ha bättre förutsättningar att ge anvisning-
ar och förenhetliga verksamheten hos de
myndigheter som beviljar stöd. Dessutom bör
det finnas möjlighet att koncentrera uppgif-
terna så att de sköts av färre myndigheter än i
nuläget.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med den föreslagna lagen är att sä-
kerställa att det stödsystem för fiskerinäring-
en och havspolitikerna som grundar sig på Eu-
ropeiska havs- och fiskerifonden förvaltas
och verkställs på ett behörigt sätt. I lagen ska
det enligt förslaget föreskrivas om det ope-
rativa programmets myndigheter, som sköter
de uppgifter som föreskrivs för dem i EU:s
lagstiftning och den föreslagna lagen. Lik-
som under den gångna programperioden är
jord- och skogsbruksministeriet förvalt-
ningsmyndighet, attesterande myndighet och
revisionsmyndighet för det operativa pro-
grammet. Avsikten är att förvaltningsmy-
ndighetens uppgifter ska skötas av naturre-
sursavdelningen, den attesterande myndighe-
tens uppgifter av förvaltnings- och plane-
ringsavdelningens ekonomienhet och revi-
sionsmyndighetens uppgifter av enheten för
intern revision, som lyder direkt under kans-
lichefen. Beviljande, utbetalning och återkrav
av stöd ska fortfarande höra till närings-, tra-
fik- och miljöcentralens uppgifter.

I den föreslagna lagen föreskrivs det också
om stöd villkor, krav som gäller stödmottaga-
re, stödberättigande kostnader samt ansökan
om, beviljande, utbetalning, övervakning och
återkrav av stöd. Lagen innehåller dessutom
bestämmelser om informationssystemet för
det operativa programmet samt om myndig-

hetens rätt att få och lämna ut uppgifter som
hör samman med behandlingen av stöd.

I propositionen föreslås några ändringar i
förvaltningssystemet som förenklar behand-
lingen av stöden i jämförelse med den gång-
na programperioden. En sådan ändring är att
ansökan kan göras elektroniskt direkt via ett
informationssystem. En annan ändring är att
stöd i vissa fall kan beviljas med möjlighet
att betala ut stödet som en engångsersättning,
en fast stödandel eller på basis av standard-
kostnader. Då räcker det att stödmottagaren
på ett tillförlitligt sätt visar att de åtgärder
som stödet enligt beslutet har beviljats för
har genomförts. Vid användning av fast stöd-
andel ska det dock uppvisas bokföringsveri-
fikat över de kostnader utifrån vilka den fasta
stöndelen i fråga om övriga kostnader be-
räknas. Hittills har stöd kunnat beviljas en-
dast så att stödmottagaren får ersättning för
kostnaderna för den åtgärd som stöds efter att
stödmottagaren har påvisat den uppkomna
kostnaden och uppvisat bokföringsverifikat
och övriga dokument om den genomförda åtgärden.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Konsekvenser för statsfinanserna och förvaltningen

Propositionen har inga direkta konsekven-
ser för statsfinanserna. Genom den föreslag-
na lagen utfärdas bestämmelser om beviljan-
det och förvaltningen av stöd som betalas ut
under perioden 2014–2020 inom ramen för
Finlands operativa program som baserar sig
på Europeiska havs- och fiskerifonden. Den
offentliga finansieringen av det operativa
programmet utgörs av medel från Europeiska
unionen och finska staten. Europeiska kom-
missionen har för programperioden 2014–
2020 anvisat sammanlagt ca 74 miljoner euro
från Europeiska havs- och fiskerifonden till
Finland. Av det beloppet är drygt 39 miljoner
euro avsedda för utveckling av fiskerinäring-
en, drygt 15 miljoner euro för fiskekontroll,
ca 14 miljoner euro för insamling av uppgif-
ter om fiskerinäringen och drygt 4 miljoner
euro för verkställandet av den integrerade
havspolitikerna. Fastlandsfinland och Åland
avtalar separat om hur EU-medlen ska förde-

las i Finland. Den nationella medfinansieringen av det operativa programmet är ca 63 miljoner euro. Medlen för det operativa programmet budgeteras i statsbudgeten under moment 30.40.62 (Främjande av fiskerinäringen). På årsnivå budgeteras sammanlagt ca 9,0 miljoner euro som nationell andel och ca 10,5 miljoner euro som EU:s andel för genomförandet av det operativa programmet. Det operativa programmet är därmed mer omfattande än under programperioden 2007–2013 på grund av att havs- och fiskerifonden också ska omfatta fiskekontroll, ett program för insamling av fiskeriuppgifter och finansieringen av den integrerade havspolitik. Finansieringen av fiskekontrollen och insamlingen av uppgifter har tidigare inte hört till det operativa programmet utan till momenten för jord- och skogsbruksministeriets och Vilt- och fiskeriforskningsinstitutets omkostnader. Det har föreslagits att denna finansiering ska flyttas till momentet för främjande av fiskerinäringen i statsbudgeten för 2015. Finansieringen av den integrerade havspolitik är en utgiftspost som är helt ny för den nya programperioden. Statens finansieringsandel för det operativa programmet genomförs dock inom de fleråriga ramar för statsfinanserna som har godkänts tidigare.

Propositionen bedöms inte i någon betydande grad ändra det nuvarande system som har använts för förvaltningen av Europeiska fiskerifonden. Det uppskattas att arbetsbördan för dem som sköter myndighetsuppgifterna inom fiskeriförvaltningen i fråga om de stöd som ingår i Europeiska havs- och fiskerifonden förblir ungefär på nuvarande nivå. Den arbetsmängd som hör samman med fonden ökar dock i liten grad av att havs- och fiskerifonden till skillnad från fiskerifonden också omfattar fiskekontroll och ett program för insamling av fiskeriuppgifter samt finansieringen av den integrerade havspolitik. Eventuella behov av att öka arbetsmängden täcks genom den finansiering för tekniskt stöd som ingår i det operativa programmet och genom utveckling av förvaltningen, så att det inte medför merkostnader för statsfinanserna jämfört med den föregående programperioden.

4.2 Konsekvenser för företagen

Propositionen har indirekta konsekvenser för verksamhetsförhållandena, förutsättningarna för företagsamhet och verksamheten för företagen inom fiskerinäringen. Företagens materiella och immateriella investeringar främjas och fiskeribranschens konkurrenskraft och verksamhetsmöjligheter förbättras med hjälp av de stöd som propositionen gäller. Stöden riktas i huvudsak till mikroföretag och små och medelstora företag. Stöd från havs- och fiskerifonden beviljas enligt stödnivåer som är enhetliga i hela Finland. Eftersom lagen gäller beviljande av stöd hindrar eller försvårar den inte företagsverksamhet. Vid verkställandet av lagen bör det särskilt fästas vikt vid att stöden inte i för hög grad snedvrider konkurrensen mellan företag.

4.3 Konsekvenser för miljön

Förslaget bedöms inte ha några direkta konsekvenser för miljön, eftersom det gäller förfaranden som hör samman med förvaltningen av finansieringen av havs- och fiskerifonden och ansökan om och beviljande av stöd. Propositionen bedöms dock ha indirekta konsekvenser för miljön. Närmare bedömningsgrunder och prioriteringar i fråga om stöden för fiskerinäringen ska fastställas i det operativa programmet och i grunderna för urvalet av projekt. Målet med grunderna kommer sannolikt att vara att främja de positiva miljökonsekvenserna av den näringsverksamhet som stöds och minimera de negativa miljökonsekvenserna av den. Det operativa programmet kommer sannolikt att möjliggöra beviljande av stöd för många åtgärder som har positiv inverkan på miljön. När det gäller fiske kan man t.ex. stödja fiskarnas deltagande i miljöinsatser och olika för yrkesfisket viktiga restaureringar som avser fiskerinäringen. Genom att rikta stöden kan man söka lösningar också på de problem som sälarna orsakar yrkesfisket och därigenom främja samordningen av näringsverksamheten med miljöskyddet. När det gäller vattenbruk kan man stödja investeringar i miljövänligare produktionsteknik såsom recirkulerande vattenbruk och odling på öppet hav. I den

integrerade havspolitikerna kan man bl.a. stödja verkställigheten av de miljöåtgärder som ingår i ramdirektivet om en marin strategi (2008/56/EG). I det program för insamling av fiskeriuppgifter som finansieras genom det operativa programmet samlas det in rikligt med data om biologiska frågor med anknytning till fiskerinäringen, och genom finansieringen av fiskekontroll säkerställs det att reglerna följs och därigenom att fisket är hållbart.

4.4 Konsekvenser för könen

Havs- och fiskerifondens stödsystem är icke-diskriminerande med avseende på stödmottagarens kön, och män och kvinnor inom fiskerinäringen är berättigade till stöd på lika grunder. Lagförslaget bedöms inte ha några konsekvenser för jämställdheten mellan män och kvinnor.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet. Havs- och fiskerifondens operativa program har beretts i två arbetsgrupper, varav den ena koncentrerade sig på den gemensamma fiskeripolitikens och den andra på den integrerade havspolitikens åtgärder. Till arbetsgrupperna hörde över 20 representanter från andra ministerier och från intressentgrupper såsom organisationer inom fiskeri- och miljöbranschen. I arbetsgrupperna har också utkast till de paragrafer som ingår i lagförslaget behandlats.

Propositionen sändes på remiss till kommunikationsministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet, statsrådets kansli, finansministeriet, miljöministeriet, Gränsbevakningsväsendet, närings-, trafik- och miljöcentralerna, landshovsmanförbunden, de lokala fiskerigrupperna, Livsmedelsindustriförbundet rf, Centralförbundet för Fiskerihushållning rf, Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL - Finlands Yrkesfiskarförbund FYFF ry, Suomen Sisävesiammattikalastajat ry, Finlands Fiskodlarförbundet rf, Suomen Kalakauppialiitto - Finlands Fiskhandlarförbundet ry, Finlands natur-

skyddsförbundet rf, WWF Finland, Natur och Miljö rf, Finlands Fritidsfiskares Centralorganisation rf, Finlands Fiskeguidegegille rf, Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry, Naisjärjestöt yhteistyössä - Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS rf, samt Landsbygdsverket, Finlands miljöcentral, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet och dataombudsmanen. Dessutom begärdes utlåtande från Sametinget och Ålands landskapsregering. Begäran om utlåtande fanns dessutom offentligt till påseende på jord- och skogsbruksministeriets webbplats.

Sammanlagt lämnades 27 remissyttranden. Sju av yttrandena innehöll inga synpunkter. I yttrandena ansågs att den elektroniska ärendehanteringens bra, och en del av remissinstanserna skulle ha varit beredda att ha den som den enda möjligheten att ansöka om stöd. I remissyttrandena framfördes olika synpunkter på de bestämmelser som förpliktar mottagare av investeringsstöd att be om tillstånd av den som beviljar stöd innan ägande- eller förvaltningsrätten till en investering som stöds överläts till någon annan. I en del av yttrandena ansågs att tillstånd borde krävas också innan bestämmanderätten i ett företag som har fått stöd överförs i samband med företagsköp, medan en del ansåg att redan den bestämmelse som ingår i lagutkastet i hög grad försvårar en företagens möjligheter att sälja ett företag vars verksamhetsbetingelser har förbättrats med hjälp av stödet. Till dessa delar gjordes inga ändringar i lagförslaget, eftersom lagen kan anses vara en balanserad helhet som beaktar övervakningens och företagsverksamhetens krav. I synnerhet i yttranden från remissinstanser som representerar näringarna uppmärksammades också definitionen av vederlagsfritt arbete eller vederlagsfri produktionsinsats som är godtagbar som privat finansiering. I yttrandena framfördes dessutom flera kommentarer och förbättringsförslag som gällde övriga detaljer. Vid den fortsatta beredningen av regeringspropositionen har de synpunkter som framfördes i yttrandena beaktats till behövliga delar.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2015 och avses bli behandlad i

samband med den. EU:s lagstiftning om Europeiska havs- och fiskerifonden kompletteras under 2014 med rättsakter på lägre nivå som antas av kommissionen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. *Lagens syfte.* Genom den föreslagna lagen strävar man efter att ordna en ändamålsenlig förvaltning och verkställighet av det operativa program och de stöd som det föreskrivs om i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 508/2014 om Europeiska havs- och fiskerifonden, nedan *förordningen om havs- och fiskerifonden*.

Den föreslagna lagen ska tillämpas på utarbetandet och tillämpningen av Europeiska havs- och fiskerifondens nationella operativa program till den del inget annat följer av Europeiska unionens lagstiftning. Avsikten är att lagen ska tillämpas på verkställigheten av programmet vid ansökan om samt beviljande, utbetalning och återkrav av stöd. Lagen ska också tillämpas på skötseln av alla sådana uppgifter som gäller planering, upprätthållande, styrning av och rapportering om verkställigheten av det operativa programmet samt uppgifter som gäller utvärdering, uppföljning, övervakning och verkställighet av programmet och som ett effektivt genomförande av programmet i enlighet med bestämmelserna förutsätter.

Enligt artikel 17.1 i förordningen om havs- och fiskerifonden ska varje medlemsstat utarbeta ett samlat operativt program för genomförandet av de unionsprioriteringar som ska medfinansieras genom Europeiska havs- och fiskerifonden. Därför föreslås det att det operativa programmets geografiska tillämpningsområde omfattar hela Finland, dvs. också landskapet Åland. Det operativa programmets innehåll ska samordnas mellan Fastlandsfinland och Åland. Landskapet Åland ska vara representerat också i övervakningskommittén för det operativa programmet.

Enligt 18 § 16 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om fiske och styrning av fiskerinäringen. Detsamma gäller andra åtgärder som berättigar till stöd från havs- och fiskerifonden och som gäller t.ex. miljöskydd, båttrafik eller främjande av näringsverksamhet och sysselsättning. Till området för den integrerade havspolitikerna hör åtgärder som berättigar till stöd från fonden och som gäller t.ex. försvars- och gränsbevakningsväsendet och i vilka riket enligt 27 § i självstyrelselagen har lagstiftningsbehörighet. För den förvaltning och verkställighet som gäller landskapet Åland ansvarar landskapet Åland i enlighet med självstyrelselagen, och denna lag tillämpas därmed inte i landskapet Åland.

I 59 b § 3 mom. i självstyrelselagen föreskrivs att om medlemsstaterna enligt gemenskapsrätten i något fall där både landskapet och riket har behörighet får utse endast en förvaltningsmyndighet, utser riket denna myndighet. När denna myndighet fattar ett beslut som annars skulle höra till landskapets behörighet, ska beslutet fattas i enlighet med landskapsregeringens ståndpunkt. De myndigheter för det operativa programmet som krävs enligt artikel 123 i förordningen om allmänna bestämmelser utses i 4–6 § i den föreslagna lagen i enlighet med den princip som föreskrivs i självstyrelselagen, så att landskapsregeringen sköter dessa myndigheters uppgifter i landskapet Åland med undantag för de officiella kontakterna till Europeiska kommissionen, som enligt förslaget ska gå via rikets myndigheter.

2 §. *Definitioner.* I paragrafen föreskrivs det om definitioner som är centrala för lagen.

Med *förordningen om allmänna bestämmelser* avses enligt 1 punkten Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fast-

ställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av förordning (EG) nr 1083/2006.

Med *operativt program* avses enligt 2 punkten ett operativt program enligt artikel 17 i förordningen om havs- och fiskerifonden. Enligt artikel 17 i den förordningen ska varje medlemsstat utarbeta ett samlat operativt program för genomförandet av de unionsprioriteringar som ska medfinansieras genom Europeiska havs- och fiskerifonden.

I 3 punkten definieras *utvecklingsprojekt* som tidsmässigt begränsad utvecklingsverksamhet som baserar sig på en plan och vars syfte inte är att ge stödmottagaren direkt ekonomisk fördel och vars resultat allmänt kan tillgodogöras. Utvecklingsprojekt kommer i synnerhet att vara forsknings- och innovationsprojekt, genom vilka man försöker lösa problem som är till skada för näringsverksamheten och söka nya tillväxtmöjligheter och förbättra verksamhetsklimatet för näringarna. Som utvecklingsprojekt kan också räknas t.ex. utveckling av marknadsföringen av fiskprodukter, inklusive projekt för främjande av åtgång.

Investering definieras i 4 punkten som uppförande, utvidgande, reparation eller förvärv av en byggnad, konstruktion eller anläggning samt annat förvärv av materiella eller immateriella anläggningstillgångar.

Med *fiskeaktionsgrupp* avses enligt 5 punkten en lokal aktionsgrupp för fiske vilken avses i artikel 61 i förordningen om havs- och fiskerifonden. Med *lokal strategi* avses enligt 6 punkten en lokalt ledd utvecklingsstrategi i enlighet med artikel 60 i förordningen om havs- och fiskerifonden. Med *finansieringskvoten för en fiskeaktionsgrupp* avses enligt 7 punkten den finansiering som jord- och skogsbruksministeriet har anvisat en fiskeaktionsgrupp för genomförandet av en lokal strategi.

2 kap. Myndigheter och andra organ

3 §. Jord- och skogsbruksministeriets uppgifter. Enligt 1 mom. 1 punkten ansvarar jord- och skogsbruksministeriet för bered-

ningen av det operativa programmet och ändringar i det samt för planeringen av genomförandet av programmet. Enligt artikel 17 i förordningen om havs- och fiskerifonden ska varje medlemsstat utarbeta ett samlat operativt program för genomförandet av de unionsprioriteringar som ska medfinansieras genom Europeiska havs- och fiskerifonden. I förordningen om allmänna bestämmelser och i förordningen om havs- och fiskerifonden finns bestämmelser om innehållet i det operativa programmet samt om godkännande och ändring av det.

Enligt artikel 17.2 i förordningen om havs- och fiskerifonden ska medlemsstaterna upprätta de operativa programmen i nära samarbete med behöriga myndigheter, näringslivet och arbetsmarknadens organisationer och relevanta företrädare för civilsamhället. I Finland ska man dessutom avtala om innehållet i det operativa programmet med Ålands landskapsregering.

I 59 b § 2 mom. i självstyrelselagen för Åland föreskrivs att om endast en åtgärd kan vidtas i medlemsstaten i ett förvaltningsärende där både landskapet och riket har behörighet ska beslutet om åtgärden fattas av riksmyndigheten. Beslutet skall fattas efter samråd med landskapsmyndigheten så att samförstånd eftersträvas och landskapsmyndighetens ståndpunkter så långt som möjligt blir beaktade. Enligt 3 § 10 punkten i reglementet för statsrådet (262/2003) godkänns förslag till Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program för Finland vid statsrådets allmänna sammanträde.

I 1 mom. 2 punkten i den föreslagna paragrafen föreskrivs det att jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för lämnande av förslag om ändringar av liten betydelse till Europeiska kommissionen för godkännande. Bestämmelsen är ett undantag från den ovan nämnda huvudregeln i reglementet för statsrådet, enligt vilken förslaget ska godkännas vid statsrådets allmänna sammanträde. Ändringar av liten betydelse är t.ex. ändringar av teknisk natur och sådana ändringar som inte innebär att programmets principiella riktlinjer ändras. Exempelvis ändringar av de indikatorer eller den utvärderingsplan som används vid uppföljningen av det operativa

programmet kan anses vara en ändring av liten betydelse.

Enligt 1 mom. 3 punkten i denna paragraf ska jord- och skogsbruksministeriet planera användningen av medlen för det operativa programmet och bereda fördelningen av medlen. Med detta avses i synnerhet ansvar för budgeteringen av programmets offentliga medel och den beredning som hör samman med statsrådets beslut genom vilket unionens och statens finansieringsandelar för det operativa programmet fördelas mellan de förmedlande organen. Dessutom ansvarar ministeriet bl.a. för anvisandet av medel till fiskeaktionsgrupperna och till olika åtgärder inom ramen för det operativa programmets finansieringsplan.

Enligt 1 mom. 4 punkten ansvarar ministeriet för att den finansieringsandel som Europeiska unionen svarar för inom det operativa programmet och som gäller Åland anvisas Ålands landskapsregering.

Enligt 1 mom. 5 punkten ska jord- och skogsbruksministeriet se till att det ordnas tillräcklig kontroll av användningen av medlen för det operativa programmet. Enligt 1 mom. 6 punkten är det ministeriets uppgift att avgöra valet av fiskeaktionsgrupper och godkänna deras lokala strategier.

Enligt 2 mom. ska jord- och skogsbruksministeriet styra och övervaka närings-, trafik- och miljöcentralerna och fiskeaktionsgrupperna när dessa utför uppgifter som anges i den föreslagna lagen.

Jord- och skogsbruksministeriet ska bl.a. meddela anvisningar för att säkerställa att förvaltningsmyndighetens skyldigheter enligt artikel 125 i förordningen om allmänna bestämmelser fullgörs. Exempel på sådana uppgifter som kräver anvisningar är säkerställande av att de åtgärder som ska finansieras omfattas av fondens tillämpningsområde och att de kan hänföras till en åtgärd som anges i prioriteringen eller prioriteringarna i det operativa programmet, säkerställande av att stödmottagaren ges ett dokument som fastställer stöd villkoren för varje verksamhet, bestämmande av vilka åtgärder som utgifterna för en verksamhet ska avsättas till samt säkerställande av att inspektioner som gäller leverans och betalning av delfinansierade produkter och tjänster och inspektioner av att

stöd villkoren följs utförs på det sätt som krävs enligt artikeln.

Dessutom kan jord- och skogsbruksministeriet meddela anvisningar bl.a. för att säkerställa att beslut om projekt som fattas samtidigt av flera närings-, trafik- och miljöcentraler inte leder till att de finansieringsramar som har fastställts för verksamhetslinjerna eller åtgärderna överskrids. Jord- och skogsbruksministeriet ska genom anvisningar och utbildning också i övrigt se till att den tillämpningspraxis som hör samman med beviljande av stöd inte leder till att de som ansöker om stöd blir olika behandlade vid olika närings-, trafik- och miljöcentraler och i olika fiskeaktionsgruppers områden i strid med jämlikhetsprincipen i 6 § i grundlagen. Jord- och skogsbruksministeriet ska dessutom försöka försäkra sig om att förvaltnings- och kontrollsystemen fungerar t.ex. genom att göra administrativa styrningsbesök hos närings-, trafik- och miljöcentralerna.

4 §. Förvaltningsmyndighet. Enligt 1 mom. ska jord- och skogsbruksministeriet vara den förvaltningsmyndighet som avses i artikel 123.1 i förordningen om allmänna bestämmelser. Avsikten är att det i ministeriets arbetsordning ska tas in en bestämmelse enligt vilken jord- och skogsbruksministeriets naturresursavdelning ska vara förvaltningsmyndighet.

I artikel 125 i förordningen om allmänna bestämmelser föreskrivs det om förvaltningsmyndighetens uppgifter. Enligt artikeln ska den förvaltande myndigheten ansvara för att det operativa programmet förvaltas i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning. I artikeln föreskrivs det att den förvaltande myndigheten bl.a. har som uppgift att stödja arbetet i övervakningskommittén, att utarbeta rapporter om genomförandet, att förmedla information samt att ta i bruk ett elektroniskt informationssystem och samla in de uppgifter som ska lagras i det. Förvaltningsmyndigheten har också till uppgift att tillämpa lämpliga urvalsförfaranden och urvalskriterier och säkerställa att stödmottagarna uppfyller stöd villkoren. Till förvaltningsmyndigheten hör också uppgifter som gäller förvaltning av det operativa programmets medel och övervakning av det operativa programmet.

Enligt artikel 97 i förordningen om havs- och fiskerifonden har den förvaltande myndigheten också till uppgift att årligen förse kommissionen med uppgifter om de finansierade åtgärderna samt att se till att det operativa programmet offentliggörs genom att informera potentiella stödmottagare, intressentgrupper och allmänheten. I andra artiklar i förordningen om allmänna bestämmelser och förordningen om havs- och fiskerifonden föreskrivs det dessutom om förvaltningsmyndighetens skyldigheter i vissa situationer.

I 2 mom. i den föreslagna paragrafen föreskrivs det om möjligheten att överföra en del av förvaltningsmyndighetens uppgifter till en annan myndighet. Jord- och skogsbruksministeriet kan enligt förslaget föra över de av förvaltningsmyndighetens uppgifter som anknyter till tillsynen över åtgärder, uppföljningen av och rapporteringen om det operativa programmet, informationsförmedlingen och det elektroniska informationssystemet samt utbildnings- och styrningsuppgifter som hör samman med det operativa programmet till förmedlande organ.

Förmedlande organ för det operativa programmet är enligt förslaget närings-, trafik- och miljöcentralerna, som ska ansvara för bl.a. beviljande och utbetalning av stöd. Avsikten är att de också ska ansvara för att föra in uppgifter i det elektroniska informationssystemet, administrativa inspektioner avseende stödansökan och inspektioner som görs på plats. Till dem ska åtminstone delvis också överföras uppgifter som anknyter till informationsförmedlingen. De kan också ges vissa uppgifter som för närvarande har skötts av ministeriet.

Genom det föreslagna momentet görs det möjligt att överföra de av förvaltningsmyndighetens uppgifter som är av verkställande karaktär. Utanför överföringsbefogenheten lämnas strategiskt viktiga uppgifter såsom utarbetande och ibruktage av urvalsförfaranden och urvalskriterier för de åtgärder som ska finansieras.

5 §. Attesterande myndighet. I paragrafen utses jord- och skogsbruksministeriet till attesterande myndighet för det operativa programmet. Enligt artikel 126 i förordningen om allmänna bestämmelser är en av den atte-

sterande myndighetens viktigaste uppgifter att utarbeta och attestera de redovisningar och ansökningar om utbetalning som ska sändas till kommissionen. Avsikten är att det i ministeriets arbetsordning ska tas in en bestämmelse enligt vilken ekonomienheten vid jord- och skogsbruksministeriets förvaltnings- och planeringsavdelning ska sköta den atterande myndighetens uppgifter.

6 §. Revisionsmyndighet. I 1 mom. utses jord- och skogsbruksministeriet till revisionsmyndighet för det operativa programmet. Enligt artikel 127 i förordningen om allmänna bestämmelser är det revisionsmyndighetens uppgift att se till att det genomförs revision av att förvaltnings- och kontrollsystemet för det operativa programmet fungerar korrekt. Revisionsmyndigheten ska årligen utarbeta ett revisionsuttalande där det framgår om redovisningen för det föregående räkenskapsåret är korrekt, om de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta och om förvaltnings- och kontrollsystemet fungerar ordentligt. Myndigheten ska också utarbeta en kontrollrapport med de viktigaste resultaten av de revisioner som genomförts och de föreslagna och genomförda korrigerande åtgärderna.

Enligt artikel 123 i förordningen om allmänna bestämmelser ska revisionsmyndigheten vara funktionellt oberoende av den förvaltande och den atterande myndigheten. Den interna revisionen vid jord- och skogsbruksministeriet ska sköta revisionsmyndighetens uppgifter.

I 2 mom. föreskrivs det att revisionsmyndigheten ansvarar också för uppgifterna för det oberoende revisionsorgan som avses i artikel 124.2 i förordningen om allmänna bestämmelser. Det oberoende revisionsorganet ska lämna en rapport och ett yttrande där det bedöms om de myndigheter som har utsetts för det operativa programmet uppfyller kriterierna för godkännande av dem. I artikel 124.3 i förordningen föreskrivs det att om det totala stödet från Europeiska havs- och fiskerifonden till ett operativt program överstiger 100 000 000 EUR kan kommissionen, inom en månad efter underrättelsen om utnämningarna av myndigheterna, begära att få en rapport och ett yttrande från det oberoende

revisionsorganet samt en beskrivning av myndigheternas uppgifter och förfaranden.

7 §. Övervakningskommitté. I paragrafen föreskrivs det om grundande av den övervakningskommitté som avses i artikel 47 i förordningen om allmänna bestämmelser, om den lagstiftning som ska iakttas i dess verksamhet och om tjänsteansvaret för medlemmarna i övervakningskommittén.

Enligt 1 mom. ska övervakningskommittén tillsättas av statsrådet som också beslutar om ändringar i övervakningskommitténs sammansättning. Det är dock jord- och skogsbruksministeriet som beslutar om utnämnan- de av en ledamot i stället för en ledamot som har avgått. Vid tillsättandet av övervakningskommittén ska bestämmelserna om kommitténs sammansättning i artikel 48 i förordningen om allmänna bestämmelser beaktas. Enligt förordningen ska övervakningskommittén bestå av företrädare för medlemsstatens myndigheter och förmedlande organ, näringslivet och arbetsmarknadens organisationer och civilsamhället. Ordförande för övervakningskommittén är en företrädare för medlemsstaten eller förvaltningsmyndigheten, och kommissionen deltar i övervakningskommitténs arbete i egenskap av rådgivare.

Enligt artikel 49 i förordningen om allmänna bestämmelser har övervakningskommittén till uppgift att granska det operativa programmets genomförande och framstegen när det gäller att uppnå dess mål. Kommittén ska också undersöka alla frågor som påverkar programmets resultat. Övervakningskommittén ska dessutom rådfrågas om alla ändringar av programmet som föreslås av förvaltningsmyndigheten, och den kan avge ett yttrande om dessa ändringar. I artikel 113 i förordningen om havs- och fiskerifonden föreskrivs dessutom att övervakningskommittén ska godkänna urvalskriterierna för finansierade insatser, granska den verksamhet som är kopplad till programmets utvärderingsplan, granska de åtgärder inom programmet som rör uppfyllandet av särskilda förhandsvillkor samt godkänna de årliga rapporterna om genomförandet innan de skickas till kommissionen.

I 2 mom. föreskrivs det att de personer som deltar i övervakningskommitténs beslutsfat-

tande agerar under straffrättsligt tjänsteansvar. På en skada som uppkommer vid skötseln av övervakningskommitténs uppgifter ska skadeståndslagen tillämpas. På övervakningskommitténs verksamhet tillämpas dessutom bestämmelser som gäller förvaltningsförfarande och myndigheternas verksamhet, såsom förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och språklagen utan att det föreskrivs särskilt om detta i den föreslagna lagen.

8 §. Förmedlande organ. Enligt 1 mom. är närings-, trafik- och miljöcentralerna de förmedlande organ som avses i förordningen om allmänna bestämmelser. Enligt artikel 123 i förordningen om allmänna bestämmelser kan medlemsstaten utse en eller flera förmedlande organ som ska utföra vissa av förvaltningsmyndighetens eller den attesterande myndighetens uppgifter under denna myndighets ansvar.

I 2 mom. preciseras det att ett förmedlande organ inom sitt verksamhetsområde ansvarar för de uppgifter som gäller beviljande, betalning och övervakning av stöd.

Ett förmedlande organ ska vid skötseln av sina uppgifter följa de anvisningar som förvaltningsmyndigheten gett, eftersom det enligt förordningen om allmänna bestämmelser krävs att ett förmedlande organ utför de uppgifter som har tilldelats det under förvaltningsmyndighetens ansvar. Jord- och skogsbruksministeriet, som enligt 68 § 1 mom. i grundlagen inom sitt ansvarsområde ska svara för att förvaltningen fungerar som sig bör, kan utan något uttryckligt bemyndigande i lag ge förvaltningsinterna anvisningar till de närings-, trafik- och miljöcentraler som sköter uppgifter som förmedlande organ inom det operativa programmet. Anvisningarna förpliktar närings-, trafik- och miljöcentralerna, men de är inte juridiskt bindande rättsnormer. Syftet med dem är bl.a. att säkerställa att de förmedlande organen följer en enhetlig tillämpningspraxis vid genomförandet av det operativa programmet.

9 §. Fiskeaktionsgrupp. I paragrafen föreskrivs det om valet av fiskeaktionsgrupper och om deras verksamhet. Enligt 1 mom. ska en fiskeaktionsgrupp svara för genomförandet och övervakningen av samt informerandet om det egna områdets lokala strategi för

utveckling av fiskerinäringen. I EU:s lagstiftning finns bestämmelser om de lokala aktionsgrupperna, dvs. fiskeaktionsgrupperna, i artikel 34 i förordningen om allmänna bestämmelser. Enligt den artikeln har fiskeaktionsgruppen bl.a. till uppgift att planera urvalsförfarandet och urvalskriterierna för projekten samtidigt som den lokala utvecklingsstrategin följs. Enligt artikel 34 i förordningen om allmänna bestämmelser har fiskeaktionsgrupperna också till uppgift att ta emot och bedöma stödansökningar, välja ut insatser och fastställa stödbeloppet och, i tillämpliga fall, lägga fram förslagen till det organ som är ansvarigt för slutkontrollen av stödberättigande innan de godkänns.

I 2 mom. föreskrivs det om behörighetskraven för fiskeaktionsgrupperna. Som fiskeaktionsgrupp kan godkännas en registrerad förening eller en annan privaträttslig sammanslutning, som har tillräckliga verksamhetsmässiga och administrativa förutsättningar för att sköta de uppgifter som föreskrivits för fiskerigrupperna. I artikel 33 i förordningen om allmänna bestämmelser och i artikel 60 i förordningen om havs- och fiskerifonden föreskrivs det om de krav som gäller för fiskeaktionsgrupperna och de lokala strategierna.

I 3 mom. föreskrivs det att de personer som deltar i fiskeaktionsgruppernas beslutsfattande agerar under straffrättsligt tjänsteansvar. När en fiskeaktionsgrupp sköter en offentlig förvaltningsuppgift på det sätt som avses i 124 § i grundlagen omfattas dess verksamhet också av ett skadeståndsrättsligt ansvar, som det föreskrivs om i skadeståndslagen. På en fiskeaktionsgrupps verksamhet tillämpas dessutom bestämmelser som gäller förvaltningsförfarande och myndigheternas verksamhet, såsom förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och språklagen utan att det föreskrivs särskilt om detta i den föreslagna lagen.

10 §. Samordning av det operativa programmet. I paragrafen föreskrivs det om den nationella och lokala samordningen av de åtgärder som fastställts i det operativa programmet med övriga fondprogram och finansieringsinstrument som hör till den gemensamma strategiska ramen. Jord- och skogsbruksministeriet ska ansvara för den natio-

nella samordningen. För samordningen på regional nivå ansvarar närings-, trafik- och miljöcentralerna samt, i fråga om de lokala strategierna, fiskeaktionsgrupperna.

3 kap. **Stöd villkor och stödberättigande kostnader**

11 §. Krav som gäller stödmottagare. Paragrafen innehåller bestämmelser om vem som kan beviljas stöd från det operativa programmet. Enligt 1 mom. ska stödmottagaren vara en juridisk person eller en fysisk person med rättshandlingsförmåga. Rättshandlingsförmåga innebär i praktiken bl.a. minst 18 års ålder när stödansökan blir anhängig. Dessutom krävs att en juridisk person har ett verksamhetsställe och en fysisk person sin varaktiga vistelseort inom det operativa programmets tillämpningsområde. Det vore att gå emot EU-rätten att kräva att stödmottagaren har sitt huvudsakliga verksamhetsställe i den medlemsstat som beviljar stödet, så kravet på verksamhetsställe betyder att stödmottagaren åtminstone ska ha en filial i Finland.

Enligt 2 mom. kan stöd som är avsett för fiskare beviljas fysiska personer eller sammanslutningar vars genomsnittliga omsättning av försäljningen av fisk och kräfter som fiskaren själv fångat eller av bearbetade fiskeriprodukter av dessa under de tre senaste räkenskapsperioderna överstiger det belopp som anges i 3 § 1 mom. i mervärdesskattelagen (1501/1993). För närvarande är detta belopp 8 500 euro. Stöd kan dessutom enligt 3 mom. beviljas fysiska personer eller sammanslutningar som lägger fram en av närings-, trafik- och miljöcentralen godkänd plan för det sätt på vilket omsättningen av försäljningen av fisk eller av bearbetade fiskeriprodukter inom tre år efter att den sista betalningsposten av stödet har betalats ut kommer att överstiga det belopp som anges i 3 § 1 mom. i mervärdesskattelagen. Om stödmottagaren inte uppfyller kravet inom tre år, ska stödet återkrävas i enlighet med 27 §.

Enligt 4 mom. ska stödmottagaren ha tillräckliga ekonomiska och administrativa förutsättningar samt tillräcklig yrkeskunskap för att genomföra den åtgärd som stöds. En mottagare av investeringsstöd ska dessutom ha förutsättningar för lönsam verksamhet. När

det gäller allmännyttiga investeringar krävs dock inte att verksamheten är lönsam, eftersom de ofta är investeringar i t.ex. infrastruktur såsom fiskehamnar, som inte fungerar som ett företag och vars syfte inte är att generera vinst. De ekonomiska förutsättningarna bedöms bl.a. med hjälp av bokslutsuppgifter och övriga uppgifter som stödmottagaren har lämnat. Med administrativa förutsättningar avses bl.a. tillstånd som är en förutsättning för den verksamhet som stöds, t.ex. miljötillstånd.

12 §. Verksamhet som stöds. I paragrafen beskrivs de åtgärder för vilka stöd från det operativa programmet kan beviljas. Förteckningen över de åtgärder som stöds motsvarar unionens prioriteringar, som anges i artikel 6 i förordningen om havs- och fiskerifonden. Artikeln innehåller en närmare beskrivning av de specifika mål som ingår i unionens prioriteringar och som det stöd som beviljas från det operativa programmet ska främja. De åtgärder som stöds nationellt definieras närmare i det operativa programmet.

Stöd från det operativa programmet kan beviljas för främjande av kommersiellt fiske, främjande av vattenbruk, främjande av verkställigheten av Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik, genomförande av fiskeaktionsgruppernas lokala strategier, främjande av marknadsföring och förädling av fiskeri- och vattenbruksprodukter och främjande av verkställigheten av Europeiska unionens integrerade havspolitik.

Stöd ska alltid beviljas efter prövning, så att beviljandet av stöd, stödbeloppet och användningsändamålet beror på det beslut som den stödbeviljande myndigheten fattar efter sitt övervägande. Även om stöd söks för ett användningsändamål som omfattas av det operativa programmet och överensstämmer med reglerna om stödberättigande, har inte sökanden någon subjektiv rätt till stöd. Myndighetens prövning styrs bl.a. av det operativa programmet och den strategi som det innehåller, de urvalskriterier som övervakningskommittén för det operativa programmet har godkänt och de anvisningar från förvaltningsmyndigheten jord- och skogsbruksministeriet genom vilka man försöker förenhetliga de stödbeviljande myndigheternas tillämpningspraxis. Dessutom kan myn-

digheten alltid ta andra aspekter i beaktande, t.ex. aspekter i anknytning till lokal sakkännedom, marknadsläge eller fiskerinäring.

13 §. Stödberättigande kostnader. Paragrafen innehåller bestämmelser om de stödberättigande kostnaderna för en åtgärd som stöds. Enligt artikel 65 i förordningen om allmänna bestämmelser ska stödberättigande för utgifter fastställas utifrån nationella bestämmelser, utom när särskilda bestämmelser har fastställts i eller på grundval av förordningen om allmänna bestämmelser eller de fondspecifika bestämmelserna.

I 1 mom. föreskrivs det att en grundförutsättning för att kostnader ska vara godtagbara är att kostnaderna har uppkommit efter det att stödansökan har blivit anhängig. Syftet med bestämmelsen är att beakta det krav på sporrande effekt som är en allmän princip i EU och en förutsättning för statligt stöd som beviljas företag. Kravet på sporrande effekt är ändamålsenligt att tillämpa också på de stöd som beviljas från havs- och fiskerifonden, i synnerhet de stöd som beviljas företag. I Europeiska kommissionens riktlinjer för statligt stöd och gruppundantagsförordningarna anses ett stöd ha sporrande effekt, om stödmottagaren har lämnat in ansökan om stöd innan det arbete eller den verksamhet som gäller projektet har inletts. Syftet är att rikta stöden till investeringar eller projekt som företagen inte skulle ha inletts utan stöd eller som de utan stöd skulle ha gjort i mer begränsad omfattning eller på ett annat sätt. Kravet ger dessutom den som beviljar stöd en möjlighet att inverka på att aspekter som beviljaren bedömer som viktiga beaktas vid genomförandet av ett projekt. Det föreskrivs dock om ett undantag från huvudregeln, vilket innebär att projekt som gäller fiskekontroll, programmet för insamling av fiskeriuppgifter, den integrerade havspolitik och tekniskt stöd blir stödberättigade den 1 januari 2014 oberoende av när stödansökan blir anhängig, eftersom dessa till sin karaktär är myndighetsprojekt, på vilka det inte är ändamålsenligt att tillämpa kravet på sporrande effekt. Enligt artikel 130 i förordningen om havs- och fiskerifonden tillämpas förordningen från och med den 1 januari 2014. Enligt artikel 65.2 i förordningen om allmänna bestämmelser berättigar utgifter till bidrag

från en fond, om stödmottagaren har ådragit sig dessa och de har betalats mellan den 1 januari 2014 och den 31 december 2023.

Enligt artikel 66 i förordningen om allmänna bestämmelser kan stöd beviljas i form av bidrag, priser, återbetalningspliktigt stöd och finansieringsinstrument, eller en kombination därav. I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs att stöd som ges i form av bidrag beviljas utifrån de faktiska kostnaderna för projektet eller i enlighet med de förenklade förfaranden som avses i förordningen om allmänna bestämmelser. Detta är en reform som enligt förslaget ska tas i bruk under programperioden och som kan minska den administrativa bördan för stödmottagarna och myndigheterna. Enligt artikel 67.1 i förordningen om allmänna bestämmelser kan stöd förutom som återbetalning av stödberättigande kostnader som mottagaren faktiskt har ådragit sig och betalats även betalas utifrån standardiserade skalor av enhetskostnader, klumpsummor och finansiering till schablon-sats. I artikel 67.5 i förordningen om allmänna bestämmelser föreskrivs det om sätt att fastställa de förenklade kostnaderna.

I 3 mom. föreskrivs det att vederlagsfritt arbete för projektet eller vederlagsfri överlåtelse av en produktionsinsats till projektet kan godkännas som en del av projektets privata finansiering. Vederlagsfritt arbete kan t.ex. vara stödmottagarens eget arbete som det inte betalas någon lön för. Som vederlagsfritt arbete betraktas också en sådan arbetsinsats som överlåtit till projektet och som överlåtaren inte får någon ersättning för även om överlåtaren av arbetsinsatsen betalar lön för arbetet till den som utför det. En sådan situation är vanlig i allmännyttiga projekt där en samarbetspartner till projektet vederlagsfritt överlåter sin personals arbete till projektet. Också en sådan situation är möjlig, där en företagare som är samarbetspartner till ett projekt vederlagsfritt överlåter arbete till ett allmännyttigt projekt, dvs. utan att det betalas lön för arbetet. Lönekostnaderna för en person som är anställd av stödmottagaren och arbetar för projektet är en stödberättigande kostnad också i fråga om projektets offentliga finansiering.

En förutsättning för kostnadernas godtagbarhet är dessutom att kriterierna i artikel

69.1 i förordningen om allmänna bestämmelser uppfylls. I artikeln föreskrivs det bl.a. om hur värdet på naturabidrag bestäms och att det offentliga stöd som betalas till insatsen och som inbegriper naturabidrag inte får överskrida de totala stödberättigande utgifterna, naturabidragen oräknade, när insatsen avslutas.

I 4 mom. ges statsrådet ett bemyndigande att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om godtagbara kostnader och bidragsformer samt om användningen av vederlagsfritt arbete eller vederlagsfri överlåtelse av produktionsinsats som privat finansiering samt om specifikation, styrkande och totalt belopp av dessa kostnader.

14 §. Stödets minimibelopp. Enligt paragrafen ska inget stöd beviljas om stödets slutliga belopp blir mindre än 1 000 euro. Syftet med bestämmelsen är att koncentrera stöden och det administrativa arbete som de kräver till åtgärder som utvecklar branschen i väsentligare grad. Bestämmelsen minskar den administrativa bördan för små projekt, där den administrativa kostnaden i förhållande till det beviljade stödet blir mycket stor. Med stödets slutliga belopp avses det stödbelopp som på basis av de stödberättigande kostnaderna annars skulle beviljas för den åtgärd som stöd ansöks om, när den myndighet som fattar beslut om stödet har gjort en bedömning av lagligheten och ändamålsenligheten i fråga om stödansökan.

15 §. Villkor för användning av stöd. I 1 mom. föreskrivs det om stödmottagarens skyldighet att iaktta de villkor och skyldigheter som följer av den nationella lagstiftningen eller Europeiska unionens lagstiftning. Den föreslagna lagen och den förordning av statsrådet som utfärdas med stöd av den är en väsentlig del av den i detta hänseende viktiga nationella lagstiftningen. Dock ska man också beakta övrig nationell lagstiftning som gäller de åtgärder som stöds utan att det föreskrivs särskilt om det i den föreslagna lagen. Exempelvis lagen om offentlig upphandling tillämpas på vilken upphandlare som helst när denne av en upphandlande enhet för en upphandling har fått stöd som motsvarar över hälften av upphandlingens värde. I lagen avses med upphandlande enhet bl.a. statliga och kommunala enheter, affärsverk enligt lagen

om statliga affärsverk samt offentligrättsliga organ. Ett villkor för beviljande och utbetalning av stöd är då att stödmottagaren vid upphandlingen har följt lagen om offentlig upphandling. I det föreslagna momentet föreskrivs det dessutom om stödmottagarens skyldighet att iaktta de villkor och begränsningar som ingår i stödbeslutet. Utgångspunkten är statsunderstödslagens bestämmelse om att det i ett statsunderstödsbeslut kan tas in nödvändiga villkor och begränsningar som gäller statsunderstödet användning bl.a. för att säkerställa att beviljandet av statsunderstöd är motiverat med avseende på de mål som satts för användningen av statsunderstödet.

I 2 mom. föreskrivs det om en vedertagen begränsning som gäller överlåtande av föremålet för den investering som stöds. Enligt bestämmelsen får föremålet för den investering som stöds inte överlåtas på någon annan innan den i stödbeslutet angivna användningstiden har förflutit från utbetalningen av den sista stödposten. Bestämmelsen innebär inga ändringar i jämförelse med nuläget. Den myndighet som beviljar stöd kan enligt 2 mom. dock bevilja tillstånd för överlåtelse. Ansökan måste göras före överlåtelsen. En förutsättning för beviljande av tillstånd är att mottagaren av överlåtelsen uppfyller villkoren för beviljande av stöd och att stödets användningsändamål inte förändras väsentligt. Av kravet på att stödets användningsändamål inte förändras följer att stödet inte utan orsak får gynna t.ex. den överlåtande parten, utan stödet och de skyldigheter det medför ska överföras på mottagaren av överlåtelsen. I praktiken innebär detta t.ex. att stödet ska beaktas som en faktor som sänker överlåtelsepriset och att mottagaren av överlåtelsen skriftligen förbinder sig till stödbeslutets villkor och begränsningar. Bestämmelser om krav på insatsernas varaktighet finns också i artikel 71 i förordningen om allmänna bestämmelser.

I 3 mom. förtydligas att tillstånd inte behöver sökas, om äganderätten till ett företag som har fått stöd överlåts, om den investering som stöds kvarstår i företaget i det syfte som stödet har beviljats för och mottagaren av överlåtelsen är berättigad till stöd. Syftet med bestämmelsen är att minska onödigt admini-

nistrativt arbete i situationer där överlåtelsen uppenbart inte har någon inverkan på uppfyllandet av stödvillkoren. Det är dock behövt att i bestämmelsen ta in ett krav på att mottagaren av överlåtelsen ska vara stödberättigad, eftersom stöd för beredning av fiskeri- och vattenbruksprodukter till andra företag än små och medelstora företag enligt artikel 69.2 i förordningen om havs- och fiskerifonden kan beviljas endast genom finansiella instrument. Därför kan ett stort företag inte skaffa sig bestämmanderätt i ett småföretag eller medelstort företag som har fått direktstöd för investeringar i beredning, om det inte återlämnar det stöd som har beviljats för investeringar. För stödmottagaren gäller dock den anmälningsplikt som det föreskrivs om i 16 § 2 mom. också då förhandstillstånd inte behöver begäras. Anmälningsplikten gäller sådana ändringar som gäller stödmottagarens ställning, verksamhet eller åtgärder som stöds och som kan inverka på förutsättningarna för beviljande av stöd eller leda till återkrav av stöd. Dessutom ska uppföljningen av att stödvillkoren uppfylls ske genom sedvanlig tillsyn av de projekt som stöds.

16 §. *Upplysnings- och biståndsskyldighet.* I paragrafen föreslås bestämmelser om stödmottagarens skyldigheter att ge myndigheterna uppgifter och i övrigt bistå dem. Enligt 1 mom. är stödmottagaren skyldig att lämna den myndighet som beviljar stöd riktiga och tillräckliga uppgifter om den åtgärd som stöds, hur den framskrider och om hur stödet används. Detta är viktigt med tanke på uppföljningen och övervakningen av användningen av medlen och genomförandet av programmet.

I 2 mom. föreskrivs det om stödmottagarens skyldighet att utan dröjsmål meddela den myndighet som har beviljat stödet om sådana förändringar som gäller hans ställning eller verksamhet eller den åtgärd som stöds och som kan inverka på förutsättningarna för utbetalning av stöd eller leda till återkrav av stöd. Anmälan om förändringarna ska sändas till den närings-, trafik- och miljöcentral som har beviljat stödet. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska behandla en sådan anmälan i första hand som en ansökan om ändring av villkoren. Då ska det utredas om de föreskrivna förutsättningarna i fråga om stödmot-

tagaren och den verksamhet som stöds uppfylls även om de ändras på det sätt som anges i anmälan. Om dessa förutsättningar inte längre uppfylls och stödmottagaren enligt lagen ska fortsätta sin verksamhet i enlighet med stödbeslutet, ska anmälan behandlas som ett avbrott i utbetalningen av stöd eller som återkrav av stöd i enlighet med bestämmelserna i 6 kap. i den föreslagna lagen. Överlåtelse av äganderätten till stödmottagaren eller någon annan överföring av bestämmanderätten i ett företag som har fått stöd är ett exempel på en sådan förändring som det alltid ska anmälas om för att närings-, trafik- och miljöcentralen ska kunna försäkra sig om att förutsättningarna för stöd uppfylls även i den nya situationen.

I 2 mom. föreslås också att stödmottagaren vid inspektion av den verksamhet som stöds ska biträda den som utför inspektionen genom att utan ersättning lämna denne de uppgifter som är nödvändiga för att inspektionen ska kunna genomföras och de upplysningar som gäller objektet för inspektionen samt vid behov genom att förevisa stödobjektet.

17 §. Bokföringsskyldighet. I paragrafen föreskrivs det om stödmottagarens bokföringsskyldighet, villkoren för bokföringen och bevaringen av bokföringsmaterialet. Målet med paragrafen är att garantera att stödmottagaren sköter bokföringen och bevarar bokföringsmaterialet så att utgifterna för den åtgärd som stöds, sådana de skrivs in i ansökan om utbetalning, är faktiska och verifierbara i samband med behandlingen och kontrollen av ansökan om utbetalning.

Enligt 1 mom. är utgångspunkten bokföring i enlighet med bokföringslagen (1336/1997), om stödmottagaren är skyldig att följa den i sin verksamhet. Om däremot 2 kap. i lagen om statsbudgeten (423/1988) tillämpas på stödmottagaren, ska den tillämpas också på bokföringen över den verksamhet som stöds. Vid bokföringen ska alltid iakttas god bokföringssed. Dessutom ska bokföringen över den åtgärd som stöds och som ingår i stödmottagarens bokföring utan svårighet kunna identifieras och urskiljas från den övriga bokföringen.

Enligt 2 mom. ska bokföringen över den åtgärd som stöds ordnas i enlighet med bokföringslagen, även om stödmottagaren inte är

bokföringsskyldig för sin verksamhet i övrigt.

Enligt 3 mom. är stödmottagaren skyldig att bevara det bokföringsmaterial som gäller den åtgärd som stöds i minst 3 år från det att Europeiska kommissionen har betalat unionens sista finansieringsandel av programmet till Finland. I praktiken ska skyldigheten skrivas in i de villkor som ingår i stödbeslutet som en exakt tidsfrist, som myndigheten senare vid behov kan ändra. Ett sådant förfarande är nödvändigt, eftersom stödmottagaren själv har svårt att veta när unionens sista finansieringsandel betalas.

4 kap. **Ansökan om och beviljande av stöd**

18 §. Ansökningstid och ansökningsförfarande. I 1 mom. föreslås en huvudregel enligt vilken stöd får sökas fortgående utan någon särskild ansökningstid.

I 2 mom. ges jord- och skogsbruksministeriet en möjlighet att besluta att en ansökningstid ska sättas ut för ansökan om stöd för bestämda åtgärder. Jord- och skogsbruksministeriet kan då besluta att sätta ut en ansökningstid och att inleda ett ansökningsförfarande. Enligt 34.3 d i förordningen om allmänna bestämmelser har de lokala aktionsgrupperna bl.a. till uppgift att förbereda och offentliggöra inbjudningar att lämna förslag eller ett förfarande för att kontinuerligt lämna in projekt. Därför ska det också för fiskeaktionsgrupperna föreskrivas rätt att besluta om ett tidsbestämt ansökningsförfarande.

En ansökningstid kan behövas av olika orsaker. Den kan behövas på grund av nationella aspekter i fråga om ändamålsenlighet eller på grund av eventuella krav från Europeiska kommissionen om prioritering av ansökningarna, vilket har krävts t.ex. i fråga om finansieringen av utvecklingen av landsbygden. Oftast kommer motiveringen till att sätta ut en ansökningstid att vara behovet av att behandla de stödansökningar som gäller en bestämd åtgärd på en gång så att de kan jämföras med varandra. Vid inledandet av ett ansökningsförfarande ska det informeras om de grunder enligt vilka ansökningarna bedöms och jämförs. En ansökningstid kan behövas också för att det till ansökningar som uppfyll-

ler vissa villkor ska delas ut finansiering från ett fast totalt belopp. Exempelvis under programperioden 2007–2013 delades de s.k. toleransstöden för skador av säl en gång om året mellan de fiskare och fiskodlare som ansökt om stöd inom ramen för ett ansökningsförfarande som inletts av jord- och skogsbruksministeriet. Fördelningsgrunden var då en beräkning baserad på inkomsterna från fisket under föregående fiskeår.

Enligt 3 mom. kan jord- och skogsbruksministeriet besluta att avbryta beviljandet av stöd, om de medel som behövs för finansiering av stödet inte är tillgängliga eller om marknadsläget eller Europeiska unionens lagstiftning så kräver.

19 §. *Att ansöka om stöd.* Jämfört med gällande förfarande ändras ansökan om stöd, så att det blir möjligt att ansöka om stöd också elektroniskt. Målet är att elektronisk ansökan ska vara det sätt som i första hand används för stödansökan. I 1 mom. föreslås därför att stöd ska sökas elektroniskt via en nättjänst som utgör en del av det informationssystem som avses i 31 §. På undertecknandet av ansökan ska tillämpas bestämmelserna om identifiering och autentisering av en person i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009).

Alla som ansöker om stöd har inte ännu förutsättningar att ansöka om stöd elektroniskt. Därför ska det enligt 2 mom. fortfarande också vara möjligt att lämna in en skriftlig ansökan. Då ska en pappersblankett som har fastställts för ändamålet användas. Ansökan ska fortfarande undertecknas. En skriftlig ansökan ska sändas till närings-, trafik- och miljöcentralen, som ansvarar för att ansökan förs in i informationssystemet på ett riktigt sätt, varefter den i huvudsak hanteras elektroniskt.

I 3 mom. föreskrivs det om de handlingar som ska fogas till ansökan. Som bilaga till ansökan ska fogas alla handlingar och utredningar som är nödvändiga för bedömningen av förutsättningarna för beviljande av stöd, inklusive en projektplan. Av den som ansöker om investeringsstöd kan det också krävas att en utvecklingsplan som innehåller allt som är väsentligt med tanke på utvecklingen av sökandens verksamhet fogas till ansökan. Utvecklingsplanen skulle för prövningen av

beviljandet av stöd ge ytterligare uppgifter om sökandens affärsstrategi och om vilken typ av verksamhet stödet söks för. Enligt bestämmelserna under programperioden 2007–2013 var utvecklingsplanen frivillig, och den skulle beaktas som en faktor som höjer stödnivån. Utifrån de erfarenheter som inhämtats är det dock ändamålsenligare att någon utvecklingsplan inte behöver företas i alla projekt som ett villkor för att få högre stöd, utan att en sådan är obligatorisk endast då den ger tillräckligt med mervärde för bedömningen av ansökan. På det sättet blir utvecklingsplanerna en mindre administrativ börda jämfört med i nuläget för både stödmottagare och myndigheter.

I 4 mom. bemyndigas statsrådet att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om de förfaranden som ska iakttas vid ansökan om stöd, om de handlingar som ska fogas till ansökan och om innehållet i och framläggandet av utredningar, projektplan och utvecklingsplan.

20 §. *Att ansöka om stöd ur finansieringskvoten för en fiskeaktionsgrupp.* I paragrafen föreskrivs det om förfarandet vid ansökan om stöd från finansieringskvoten för en fiskeaktionsgrupp. På förfarandet för ansökan om stöd tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i 19 § i den föreslagna lagen.

Enligt 1 mom. har en fiskeaktionsgrupp till uppgift att ge ett utlåtande om huruvida det är ändamålsenligt att bevilja stöd med tanke på målen för den lokala strategin. Vid bedömningen av ansökningarna styrs fiskeaktionsgruppernas verksamhet av målen i det operativa programmet och den lokala strategin samt de urvalskriterier som övervakningskommittén har godkänt. Om avsikten är att den åtgärd som stöds ska genomföras på flera än en fiskeaktionsgrupps område, ska den behöriga fiskeaktionsgruppen inhämta utlåtande av de berörda fiskeaktionsgrupperna om huruvida det är ändamålsenligt att bevilja stöd samt om reservering av nödvändig finansiering ur den finansieringskvot som anvisats dem.

I 2 mom. föreskrivs det om vilken fiskeaktionsgrupp som är behörig. Det beror på inom vilken fiskerigrupps område den åtgärd som stöds ska genomföras. I allmänhet meddelar sökanden redan i samband med ansö-

kan var projektet ska genomföras och har redan innan ansökan blir anhängig varit i kontakt med fiskeaktionsgruppen i fråga. Om den åtgärd som stöds dock genomförs på fler än en fiskeaktionsgrupps område, är den fiskeaktionsgrupp behörig på vars område avsikten är att den åtgärd som stöds i huvudsak ska genomföras.

Enligt 3 mom. ska förfarandet enligt denna paragraf inte tillämpas, om sökanden är den lokala fiskeaktionsgruppen själv, även om stödet söks från finansieringskvoten för fiskeaktionsgruppen. En fiskeaktionsgrupp ska ansöka om stöd direkt hos närings-, trafik- och miljöcentralen, och den kan inte ge ett utlåtande om stödets ändamålsenlighet när det gäller dess egen ansökan.

21 §. Beviljande av stöd. I 1 mom. föreslås det att ett beslut om beviljande av stöd i samtliga fall ska fattas av den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen. Beviljandet av stöd ska alltid vara beroende av prövning, så att valet av åtgärder som stöds i första hand ska styras av Europeiska unionens lagstiftning och det operativa program som godkänts som en del av den. Dessutom ska beslutsfattandet styras förpliktigande av urvalskriterierna för de åtgärder som finansieras och som har godkänts i enlighet med artikel 113 i förordningen om havs- och fiskerifonden. I den prövning som görs av den som beviljar stöd ska också ingå en tillämpning av ändamålsenlig stödintensitet inom gränserna för de maximala stödprocent som fastställts i förordningen om havs- och fiskerifonden och det operativa programmets nationella riktlinjer.

Enligt 2 mom. kan jord- och skogsbruksministeriet i ett tidsbundet ansökningsförfarande i enlighet med 18 § 2 mom. besluta att fattandet av ett beslut alltid kräver ett utlåtande av jord- och skogsbruksministeriet. Det föreskrivs dock inte om några formkrav för detta utlåtande.

Om stöd har sökts från finansieringskvoten för en fiskeaktionsgrupp, är en förutsättning för stöd enligt 3 mom. att fiskeaktionsgruppen i sitt utlåtande om ansökan har förordnat att stöd beviljas. Fiskeaktionsgruppens utlåtande binder närings-, trafik- och miljöcentralen när den fattar sitt beslut om ansökan, dock med det undantaget att stöd inte bevil-

jas trots fiskeaktionsgruppens förordande, om beviljande av stödet strider mot Europeiska unionens lagstiftning, den nationella lagstiftningen eller fiskeaktionsgruppens lokala strategi eller om det i finansieringskvoten för fiskeaktionsgruppen inte finns tillräckligt med anslag för att finansiera åtgärden.

I 4 mom. bemyndigas statsrådet att utfärda närmare bestämmelser om de åtgärder som finansieras från finansieringskvoten för en fiskeaktionsgrupp. Målet är att göra en tydlig åtskillnad mellan de åtgärder som stöds så att det inte är möjligt att ansöka om stöd för samma åtgärd både via en fiskeaktionsgrupp och direkt hos närings-, trafik- och miljöcentralen. En tydlig arbetsfördelning behövs både för att förvaltningen ska vara smidig och för att utesluta en situation där närings-, trafik- och miljöcentralen i enlighet med 3 mom. blir skyldig att bevilja stöd för ett projekt för vilket den tidigare har meddelat ett negativt beslut när stöd söktes direkt hos närings-, trafik- och miljöcentralen.

Eftersom avsikten är att helt övergå till ett elektroniskt ärendehanteringssystem, ska det enligt 5 mom. också vara möjligt att skriva under stödbeslutet maskinellt.

22 §. Beviljande av stöd utan ansökan. I paragrafen föreskrivs det om möjligheten att bevilja stöd för tekniskt stöd och för fiskekontroll utan ansökan. Utan ansökan beviljas stöd i huvudsak till jord- och skogsbruksministeriet och övriga myndigheter som förvaltar och genomför det operativa programmet. Jord- och skogsbruksministeriet ska dock innan stödet beviljas fastställa en dispositionsplan där närings-, trafik- och miljöcentralen bemyndigas att bevilja stöd. Stöd ska kunna sökas också av andra än jord- och skogsbruksministeriet och närings-, trafik- och miljöcentralen, som är ett förmedlande organ. Exempelvis andra förmedlande organ, Landsbygdsverket och gränsbevakningsväsendet ska också kunna ansöka om stöd. Dispositionsplanen ska innehålla alla stödmottagares stöd, och beredningen av den ska i praktiken ske på ett ändamålsenligt sätt t.ex. vid den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen i samarbete med jord- och skogsbruksministeriet.

Dessutom föreskrivs det att stöd i enlighet med samma förfarande kan beviljas också för

fleråriga forsknings- och utvecklingsprogram. Syftet är att jord- och skogsbruksministeriet ska inleda forsknings- och utvecklingsprogram åtminstone för hållbart fiske och vattenbruk för vilka det ska beviljas stöd främst för sådana innovationer och partnerskap mellan forskning och fiskare som det föreskrivs om i artikel 26, 28, 39 och 47 i förordningen om havs- och fiskerifonden. Målet med de fleråriga programmen ska vara att med ett målmedvetet grepp lösa de problem som är centrala med tanke på utvecklingen av näringen samt skapa och ta i bruk nya verksamhetsmodeller för att påskynda företagets tillväxt. I praktiken kommer stödet att beviljas de forskningsanstalter som är viktigast för branschen, såsom Naturresursinstitutet, och som har tillräckliga möjligheter att genomföra omfattande forskningsprogram i samarbete med företag. Beviljande av stöd på basis av en dispositionsplan säkerställer på bästa möjliga sätt att forsknings- och utvecklingsarbetet kan inriktas på frågor som är viktiga med tanke på utvecklingen av näringen.

Enligt 2 mom. är en dispositionsplan som jord- och skogsbruksministeriet har fastställt bindande för närings-, trafik- och miljöcentralen med det undantaget att stöd inte beviljas, om beviljandet av stöd strider mot Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen eller om de anslag som finns att tillgå inte räcker till för att bevilja stöd. Om finansieringsramen för åtgärden i fråga överskrids, beviljas inte heller stöd, eftersom det strider mot lagstiftningen.

23 §. Beslutsfattande i projekt som gäller den integrerade havspolitik. I paragrafen föreskrivs det om förfarandet för beslutsfattande i projekt som gäller den integrerade havspolitik. Det är fråga om en ny stödform som det inte finns tidigare erfarenhet av. Den integrerade havspolitik gäller inom flera förvaltningsområden olika marina funktioner såsom observation av ett havsområde och dess tillstånd och utbyte av information om detta samt planering av användningen av ett havsområde. Enligt paragrafen ska beviljandet av stöd för olika projekt avgöras på basis av ett gemensamt avgörande av de ministerier som representerar förvaltningsområden som anknyter till havspolitik.

Enligt 1 mom. ska stöd för havspolitik beviljas utan ansökan på basis av en dispositionsplan som har fastställts av statsrådets kansli. Finansieringen av havspolitik gäller dess naturliga åtgärder, som i allmänhet hör till myndigheternas eller de statliga forskningsanstaltens verksamhetsområde. När finansieringen används t.ex. för åtgärder som utförs av de ministerier som verkställer havspolitik är det ofta inte ändamålsenligt att inleda ett särskilt ansökningsförfarande. Ett mer praktiskt förfarande vore att de ministerier som verkställer havspolitik, dvs. statsrådets kansli, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet, försvarsministeriet, inrikesministeriet och miljöministeriet avtalar om en dispositionsplan genom vilken finansieringen anvisas till olika åtgärder. Den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralens uppgift ska vara att fatta beslut om stöd och föra in projekten i informationssystemet i enlighet med dispositionsplanen.

Enligt 2 mom. ska dispositionsplanen behandlas av statsrådets kansli, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet, försvarsministeriet, inrikesministeriet och miljöministeriet, så att enighet eftersträvas vid avgörandet. Om ett enhälligt beslut inte kan fattas, ska statsrådets kansli besluta om ett avgörande efter att ha fått minst två förordande utlåtanden av de övriga nämnda ministerierna. Inom statsrådets kanslis förvaltningsområde kommer det sannolikt inte att genomföras några stora projekt, vilket gör att kansliet är oberoende när det gäller att lösa eventuella motsättningar. Kommittén för EU-ärenden beslutade den 2 juni 2010 att inrätta en sektion för havspolitik som ska behandla frågor som gäller EU:s havspolitik, så att sektionens ordförandeskap och sekretariat sköts av statsrådets EU-sekretariat. Statsrådets kansli har på detta sätt redan tidigare fått uppgiften att nationellt koordinera den integrerade havspolitik. Om ministerierna i huvudsak är eniga om en helhetslösning, ska statsrådets kansli i praktiken inverka på innehållet i lösningen endast till den del som enighet inte kan nås.

I 3 mom. föreskrivs det att närings-, trafik- och miljöcentralen innan avgörandet träffas vid behov ska göra en bedömning av projektförslagen och inhämta behövliga expertutlåt-

tanden. För den myndighet som beslutar om stödet är detta det normala förfarandet i ansökningsprocessen, men det föreskrivs särskilt om det i fråga om den integrerade havspolitikerna, för att arbetsfördelningen mellan närings-, trafik- och miljöcentralen och de ministerier som träffar avgörandet om beviljande av stöd ska vara tydlig. Genom behövliga expertutlåtanden säkerställs det att den myndighet som bedömer projekten har tillgång till bästa möjliga kunskap. Vid beredningen kan man använda sig av expertis både från närings-, trafik- och miljöcentralens olika ansvarsområden och från utomstående aktörer.

I 4 mom. föreskrivs det att den dispositionsplan som statsrådets kansli har fastställt är bindande för närings-, trafik- och miljöcentralen, dock med det undantaget att stöd inte beviljas, om beviljande av stöd i enlighet med dispositionsplanen strider mot Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen eller om närings-, trafik- och miljöcentralen inte har tillräckligt med anslag för finansiering av åtgärderna.

I 5 mom. föreskrivs att stöd beroende på situationen kan beviljas också inom ramen för ett tidsbundet ansökningsförfarande. Då har det operativa programmets förvaltningsmyndighet, dvs. jord- och skogsbruksministeriet som uppgift att besluta om utsättande av en tidsfrist och inledande av ett ansökningsförfarande i samförstånd med de övriga ministerierna som verkställer havspolitikerna. Vid valet av vilka projekt som ska stödas iakttas i tillämpliga delar bestämmelserna i 2–4 mom. För att den som ansöker om stöd ska ha möjlighet att använda sig av administrativa rättsmedel ska närings-, trafik- och miljöcentralen vid ansökningsförfarandet meddela ett negativt beslut i fråga om de projekt som statsrådets kansli inte har förordat.

5 kap. Utbetalning av stöd

24 §. Ansökan om utbetalning. I paragrafen föreslås bestämmelser om hur ansökan om utbetalning görs. Avsikten är att det elektroniska systemet ska användas i första hand. Ansökan om utbetalning görs därmed genom den nättjänst som avses i 19 § 1 mom. En ansökan om utbetalning behandlas på motsva-

rande sätt som det i 19 § föreskrivs om behandlingen av stödansökan. En ansökan om utbetalning ska då undertecknas elektroniskt.

Vid behov kan ansökan om utbetalning också göras skriftligt på en blankett som jord- och skogsbruksministeriet fastställt för ändamålet. En skriftlig ansökan ska undertecknas och lämnas in till den myndighet som har beviljat stödet. En elektronisk ansökan går via systemet automatiskt till den som har beviljat stödet. Ansökan om utbetalning ska inte längre sändas till den lokala aktionsgruppen, inte ens när stödet beviljas ur dess finansieringskvot.

Enligt 3 mom. ska till ansökan fogas de bokföringshandlingar och utredningar som är nödvändiga med tanke på villkoren för utbetalning av stöd. Om stödet har beviljats som en engångsersättning, ska det inte anses nödvändigt att bifoga bokföringshandlingar.

25 §. Godkännande av utbetalningar. I den föreslagna paragrafen föreskrivs det om godkännande av utbetalningar. Enligt 1 mom. är det närings-, trafik- och miljöcentralen som beslutar om utbetalning av stöd, dvs. i regel samma myndighet som har beviljat stödet. I praktiken krävs det dock att ämbetsverket upprättar ett sådant förvaltningssystem att uppgifterna delas upp inom ämbetsverket så att samma tjänstemän inte behandlar både beviljande och utbetalning av stöd.

Enligt 2 mom. kan stöd för utvecklingsprojekt betalas ut också i förskott, om det är motiverat med hänsyn till stödmottagarens ställning och genomförandet av den åtgärd som stöds. Förskottsbetalning ska alltid grunda sig på behovs- och ändamålsenlighetsprövning. I praktiken genomförs utvecklingsprojekt ofta av allmännyttiga föreningar vars betalningsberedskap inte möjliggör förvaltning av stora projekt utan förskottsbetalning.

De inkomster som den åtgärd som stöds har gett upphov till beaktas enligt 3 mom. som en faktor som minskar stödbeloppet för ett utvecklingsprojekt. Bestämmelsen behövs på grund av utvecklingsprojektens karaktär. Enligt 2 § avses med utvecklingsprojekt tidsmässigt begränsad utvecklingsverksamhet vars syfte inte är att ge stödmottagaren direkt ekonomisk fördel och vars resultat allmänt kan tillgodogöras. Som inkomster från ett projekt betraktas dock inte sådan privat fi-

nansiering som uppges i den ansökan som avses i 19 §. Detta gör det möjligt att bl.a. täcka den privata finansieringsandelen av ett projekt helt eller delvis med deltagaravgifter. Att täcka den privata finansieringen med inkomster som kommer in under den tid som projektet genomförs förutsätter alltid ett förhandsgodkännande från den som beviljar stödet. Bestämmelser om beaktande av inkomster som genereras av insatser finns också i artikel 61 och 65 i förordningen om allmänna bestämmelser.

Enligt 4 mom. kan det betalas stöd för en åtgärd utan separat ansökan om utbetalning i samband med ett tidsbundet ansökningsförfarande som jord- och skogsbruksministeriet har beslutat om i enlighet med 18 §.

6 kap. Återbetalning av stöd, avbrytande av utbetalning av stöd samt återkrav

26 §. Återbetalning av stöd. Det föreslås att det i lagen tas in en ny bestämmelse, som gäller återbetalning av stöd. Det är då fråga om att stödmottagaren åläggs skyldighet att på eget initiativ återbetala stödet eller en del av det. Återbetalningsskyldigheten gäller en situation där stöd har betalats ut till stödmottagaren felaktigt, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Stödmottagaren ska betala tillbaka stödet eller en del av det också när det inte kan användas på det sätt som krävs enligt stödbeslutet. En motsvarande bestämmelse om återbetalningsskyldighet finns i 20 § i statsunderstödslagen.

Återbetalningen ska ske utan dröjsmål. Om det belopp som ska återbetalas är högst 250 euro behöver det inte återbetalas. Beloppet motsvarar det maximala belopp som inte behöver återkrävas.

Återbetalningsskyldigheten ska dock inte gälla skillnaden mellan stöd som beviljats enligt kalkylerade grunder och de faktiska kostnaderna. Också i sådana fall ska dock stöd som betalats ut uppenbart utan grund eller på felaktiga grunder återbetalas.

27 §. Återkrav av stöd. I paragrafen föreskrivs det om avbrytande av utbetalning av stöd och återkrav av stöd. Närings-, trafik- och miljöcentralen är enligt 1 mom. skyldig

att avbryta utbetalningen av stöd och återkräva stöd som har betalats ut på felaktiga grunder eller utan grund, om villkoren för beviljande eller utbetalning av stöd inte har uppfyllts. Ett villkor för utbetalning av stöd är bl.a. att stöd villkoren iakttas. Således ska utbetalningen av stöd avbrytas och stödet återkrävas, om stödmottagaren har underlåtit att iaktta de villkor som ingår i stödbeslutet. Stödet ska också återkrävas, om en kommersiell fiskare som inleder sin verksamhet har fått stöd som avses i 11 § 2 mom., men inte har uppnått den omsättning som krävs inom tre år från utbetalningen av den sista betalningsposten. Stödet ska också återkrävas, om stödmottagaren har gett sådana felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligt har inverkat på beviljandet eller utbetalningen av stöd. Utbetalningen av stöd ska avbrytas och stödet återkrävas också om stödmottagaren utan närings-, trafik- och miljöcentralens tillstånd har överlåtit det investeringsobjekt som stöds innan den tidsfrist som anges i stödbeslutet har gått ut. Likaså ska utbetalningen av stöd avbrytas och stödet återkrävas, om stödmottagaren vägrar att bistå vid inspektion. Europeiska unionens lagstiftning kan kräva att stöd som har betalats ut i strid mot unionens bestämmelser ska återkrävas också i de fall där ovannämnda misstag inte har skett.

Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om minimibeloppet för återkrav. Ett belopp som uppgår till högst 250 euro behöver inte återkrävas. Dessutom föreskrivs det i 3 mom. om återbetalning av stöd som har beviljats flera stödmottagare gemensamt. I ett sådant fall ska alla stödmottagare gemensamt svara för att det återkrävda stödet återbetalas.

28 §. Ränta och dröjsmålsränta. I paragrafen föreskrivs det om den ränta och den dröjsmålsränta som ska betalas på det belopp som återkrävs. Stödmottagaren ska på det belopp som återbetalas eller återkrävs betala en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) ökad med tre procentenheter. Ränta ska betalas från stödets utbetalningsdag till dess att det återkrävda beloppet har betalats tillbaka. I praktiken kan alltså stödmottagaren meddela att han eller hon vill återbetala det återkrävda beloppet före förfal-

lodagen, varvid räntans belopp beräknas enligt dagen då stödet återbetalas.

Enligt 2 mom. föreslås det motsvarande bestämmelser om dröjsmålsräntan som om räntan. Om det belopp som återkrävs inte betalas senast på den förfallodag som angetts i beslutet om återkrav, ska årlig ränta betalas enligt den räntesats som nämns i 4 § 1 mom. i räntelagen.

29 §. Förfaranden vid återkrav. Enligt 1 mom. beslutar närings-, trafik- och miljöcentralen om återkrav av stöd. Jord- och skogsbruksministeriet kan dock bestämma att närings-, trafik- och miljöcentralen ska besluta om återkrav i ett projekt, om ministeriet anser att förutsättningarna enligt 27 § uppfylls. Denna möjlighet behövs särskilt med tanke på de situationer där Europeiska kommissionen kräver åtgärder av medlemsstaten. Som förvaltningsmyndighet för det operativa programmet ansvarar jord- och skogsbruksministeriet för att Finland iakttar EU-medlemsstaternas skyldigheter att återkräva stöd som strider mot bestämmelserna.

Enligt 2 mom. fastställs genom beslut om återkrav det belopp som återkrävs, räntan enligt 28 § 1 mom. samt förfallodagen för betalningen av dem. Beslutet om återkrav ska fattas utan ogrundat dröjsmål efter det att närings-, trafik- och miljöcentralen har fått vetskap om grunden för återkravet och senast tio år efter det att stödet har betalats ut.

Enligt 3 mom. ansvarar närings-, trafik- och miljöcentralen för verkställigheten. Ett beslut om återkrav kan verkställas genom utsökning efter det att beslutet har vunnit laga kraft. På verkställigheten av ett beslut ska lagen om verkställighet av skatter och avgifter tillämpas.

30 §. Jämkning av återkrav. I paragrafen föreskrivs det om jämkning av återkrav. Den myndighet som har beviljat stödet kan helt eller delvis avstå från att återkräva ett belopp som betalats ut felaktigt eller utan grund eller från att ta ut den ränta som ska betalas på beloppet, om en helhetsbedömning visar att det med hänsyn till stödmottagarens omständigheter och verksamhet är oskäligt att återkräva det fulla beloppet. Man kan avstå helt från att återkräva ett belopp som betalats ut felaktigt eller utan grund eller från att ta ut den ränta som ska betalas på det beloppet endast av

särskilt vägande skäl. Man kan delvis avstå från att återkräva ett stödbelopp eller ta ut ränta t.ex. om grunden för återkravet beror på en myndighets verksamhet och stödmottagaren inte har inverkat på att grunden har uppkommit, eller om den företagsverksamhet som är föremål för stödet inte kan fortsätta av orsaker som anknyter till stödmottagarens hälsotillstånd eller andra oförutsedda förändringar i förhållandena för stödmottagaren. Att helt avstå från att återkräva stöd som betalats ut felaktigt eller utan grund ska vara möjligt endast i mycket exceptionella förhållanden och den myndighet som beviljar stödet ska alltid anföra vägande skäl som stöd för sitt beslut. Det ska inte heller vara möjligt, om jord- och skogsbruksministeriet med stöd av den föreslagna 29 § har beslutat om återkrav. Återkrav får inte jämkas, om återkrav och uttag av räntor till sitt fulla belopp krävs enligt Europeiska unionens lagstiftning.

7 kap. **Informationssystem för det operativa programmet**

31 §. Syfte med informationssystemet. I paragrafen föreskrivs det om ibruktageandet av ett elektroniskt informationssystem för finansiering, beviljande, utbetalning, kontroll och återkrav av stöd samt för övervakning och utvärdering av deras verkningar.

Enligt förordningen om allmänna bestämmelser ska förvaltningsmyndigheten sköta de uppgifter som hör samman med det elektroniska informationssystemet, och de kan med stöd av det föreslagna 4 § 2 mom. överföras helt eller delvis till de förmedlande organen. Vilken myndighet som i praktiken ska ansvara för förvaltningen av informationssystemet avgörs separat. Avsikten är att informationssystemet ska användas av jord- och skogsbruksministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralerna, fiskeaktionsgrupperna och den aktör som utför inspektioner. För att uppföljningen och rapporteringen ska gå smidigt är avsikten att informationssystemet ska vara gemensamt med landskapet Åland, vilket det ska avtalas om separat mellan jord- och skogsbruksministeriet och Ålands landskapsregering.

I 2 mom. föreskrivs det att den som ansöker om stöd och en fiskeaktionsgrupp har rätt

att via nättjänsten följa framskridandet av ansökningsprocessen. Den som ansöker om stöd ska ha rätt att via nättjänsten följa hur ett eget ärende som gäller ansökan om och utbetalning, inspektion och återkrav av stöd framskrider och avgörs. En aktionsgrupp har motsvarande rätt när det gäller stöd som har sökts och beviljats ur dess finansieringskvot. Avsikten är att aktionsgruppen använder själva nättjänsten för att titta på stöd som har sökts, beviljats och betalats ut från dess verksamhetsmedel. Aktionsgruppen kan dock inte se uppgifter som gäller inspektion och återkrav eller sekretessbelagda uppgifter som har förts in i registret i samband med ansökan om utbetalning och utbetalning av stöd.

Strävan är att en så stor del som möjligt av handläggningen av stödärenden ska ske elektroniskt via nättjänsten. Enligt 1 mom. ska fiskeaktionsgrupperna ha rätt att också föra in vissa åtgärder i informationssystemet. Aktionsgruppen kan t.ex. föra in sina utlåtanden direkt i informationssystemet, där den närings-, trafik- och miljöcentral som fattar det egentliga stödbeslutet omedelbart kan se det.

En aktionsgrupp har enligt förslaget dessutom rätt att i den nättjänst som hör till ärendehanteringssystemet se konsoliderade uppgifter om de stöd som har beviljats ur dess finansieringskvot. Den har dock rätt till detta endast om det i tekniskt och ekonomiskt hänseende är skäligen att inkludera en sådan möjlighet i informationssystemet. För att följa hur ett ärende framskrider och se konsoliderade uppgifter ska det krävas stark elektronisk autentisering.

32 §. Informationssystemets innehåll. I informationssystemet kan enligt den föreslagna paragrafen föras in personuppgifter som gäller en sökande eller stödmottagare, den verksamhet som stöds och användningen av stödet. I informationssystemet föras in namn och kontaktuppgifter till sökanden och dennes kontaktperson samt, i fråga om en sökande som är en fysisk person, dennes personbe-teckning och, i fråga om övriga sökande, företags- och organisationsnumret. I informationssystemet föras in uppgifter om innehållet i, målen för och resultaten av den åtgärd som stöds samt uppskattningar av kostnaderna för och totalfinansieringen av åtgärden och uppgifter om utfallet av dessa uppskattningar.

Uppgifter som ska föras in är dessutom uppgifter om stödansökan eller ansökan om utbetalning och om avgörandet av dem samt uppgifter om specificeringen av stödet. I fråga om ansökan ska det föras in uppgifter om att ansökan har tagits emot. Dessutom ska det föras in uppgifter om att ett stödbeslut har fattats.

I informationssystemet ska också föras in uppgifter om stöd som har beviljats och betalats ut till stödmottagaren samt om det belopp av offentlig och privat finansiering som används för den åtgärd som stöds. Uppgifter om verifieringar som närings-, trafik- och miljöcentralen har gjort på plats, inspektioner som utförts av revisionsmyndigheten och iakttagelser som gjorts vid dem samt uppgifter om stöd som ska återkrävas av stödmottagaren samt om hur återkravet har genomförts ska också föras in i informationssystemet. I informationssystemet ska också föras in uppgifter om övervakningen av verkställigheten av det operativa programmet och om företagens utvecklingsplaner samt andra nödvändiga uppgifter som erhållits vid behandlingen av ansökan.

33 §. Uppgifters offentlighet och bevaring av dem. I fråga om offentligheten för uppgifterna i det elektroniska informationssystemet ska bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet gälla. Dessutom ska personuppgiftslagen tillämpas. I 1 mom. nämns också uttryckligen att man i den förteckning över insatser som avses i artikel 119.2 i förordningen om havs- och fiskerifonden på internet kan publicera stödmottagarnas namn och övriga uppgifter som avses i bilaga V till förordningen. I artikel 119 och bilaga V föreskrivs att medlemsländerna är skyldiga att över stödmottagarna föra en förteckning som är tillgänglig via en enda webbplats eller webbportal. I förteckningen ska ingå uppgifter som gäller vissa insatser, inklusive stödmottagarens namn ("endast juridiska personer, och fysiska personer i enlighet med nationell rätt"). I Finland har dataombudsmannen ansett att det att lägga upp personuppgifter ur ett personregister på en myndighets hemsida på ett öppet internet-nät är elektroniskt utlämnande av personuppgifter. Att lägga ut uppgifter ur ett personregister på internet kan komma i fråga, om det

finns en uttrycklig bestämmelse i lag som möjliggör ett sådant förfarande. Att lägga ut namnet på dem som har fått stöd från havs- och fiskerifonden på internet är motiverat för att säkerställa stödets transparens.

Uppgifter ur informationssystemet kan lämnas ut för forskningsarbete, om utlämnandet av uppgifterna kan anses behövt på grundval av en forskningsplan. Ett villkor för att uppgifter ska få lämnas ut är att uppgifter om enskilda personer inte röjs för utomstående och att uppgifterna förstörs när de inte längre behövs för forskningen eller för att säkerställa riktigheten av forskningsresultaten. På samma villkor kan uppgifter lämnas ut till en aktör som på uppdrag av en myndighet gör en utvärdering av det operativa programmet. I artikel 114 i förordningen om allmänna bestämmelser föreskrivs det om medlemsstaternas skyldighet i fråga om utvärderingen.

De uppgifter som finns i det elektroniska informationssystemet ska bevaras till utgången av 2033. Detta behövs för att återkrav av stöd som betalats ut utan grund ska vara möjligt i samtliga fall. Enligt 27 § i den föreslagna lagen ska återkrav ske inom tio år efter att stödet har betalats ut. Enligt artikel 65 i förordningen om allmänna bestämmelser berättigar utgifter till bidrag från fonderna, om de har uppkommit senast den 31 december 2023.

8 kap. Särskilda bestämmelser

34 §. Rätt att få uppgifter och utlämnande av uppgifter. I paragrafen föreskrivs det om rätten att få uppgifter och rätten att lämna ut uppgifter för de myndigheter som sköter uppgifter som gäller verkställigheten av stöden.

I 29 § i lagen om offentlighet i myndigheternas uppgifter finns en allmän bestämmelse om en myndighets rätt att trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter till en annan myndighet. Enligt den bestämmelsen kan en myndighet lämna ut sekretessbelagda uppgifter, om det föreskrivs i lag om rätten att lämna ut eller att få uppgifter.

Med stöd av 1 mom. i den föreslagna paragrafen har jord- och skogsbruksministeriet,

närings-, trafik- och miljöcentralen och en aktör som utför inspektioner trots bestämmelserna om sekretess rätt att av andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag få för behandlingen av ett stödärende nödvändiga uppgifter som gäller sökanden och stödmottagaren, dennes ekonomiska ställning och affärs- eller yrkesverksamhet eller finansiering med offentliga medel eller andra omständigheter som är betydelsefulla med tanke på stödet. Rätten att få uppgifter är nödvändig för ministeriet i egenskap av förvaltningsmyndighet som svarar för verkställigheten av programmet i förhållande till Europeiska unionens institutioner. Också närings-, trafik- och miljöcentralerna i rollen som myndighet som beviljar stöd samt den som utför inspektioner som gäller stödmottagare ska ha rätt att få uppgifter. Rätten att få uppgifter ska vara begränsad till sådana uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av ett stödärende. Beroende på det enskilda fallet kan sådana uppgifter, som behövs för undersökning av förutsättningarna för beviljande av stöd, vara bl.a. uppgifter om stödmottagarens ekonomiska situation, observationer som gäller stödmottagaren och som gjorts vid inspektion eller uppgifter om finansiering som fått för samma åtgärd.

I 2 och 3 mom. föreskrivs det om rätten att lämna ut uppgifter. Jord- och skogsbruksministeriet och närings-, trafik- och miljöcentralerna ska trots bestämmelserna om sekretess ha rätt att till andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag eller till organ inom Europeiska unionen lämna ut sådana uppgifter om stödmottagaren som erhållits vid skötseln av uppgifter enligt denna lag och som är nödvändiga för fullgörande av den inspektionsuppgift som föreskrivs för myndigheten, aktören eller organet eller som behövs för att utöva tillsyn över att Europeiska unionens lagstiftning har följts. Utlämnande av uppgifter kommer därmed i fråga endast om uppgifterna behövs för utförande av en inspektionsuppgift som föreskrivs för en myndighet eller ett organ. Dessutom kan uppgifter lämnas ut för övervakningen av att unionens lagstiftning har följts.

På motsvarande sätt kan uppgifter lämnas ut till Naturresursinstitutet för att det ska kunna utföra den datainsamlingsuppgift som

EU:s gemensamma fiskeripolitik förutsätter. Enligt förordningen om unionens gemensamma fiskeripolitik är medlemsstaterna skyldiga att samla in de biologiska, miljörelaterade, tekniska och socioekonomiska data som är nödvändiga för fiskeriförvaltningen. I samband med genomförandet av havs- och fiskerifondens operativa program erhålls uppgifter som kan vara betydelsefulla i synnerhet för insamlingen av de socioekonomiska uppgifterna om fiskeribranschen. I Finland har uppgiften att samla in uppgifter skötts av Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, som kommer att uppgå i det Naturresursinstitut som ska inrättas.

I 4 mom. föreskrivs det att en fiskeaktionsgrupp trots sekretessbestämmelserna har rätt att ur ett register få uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som föreskrivs för gruppen. Hur en sekretessbelagd uppgift är nödvändig för skötseln av en uppgift ska dock alltid motiveras särskilt för varje begäran om uppgifter.

Uppgifter som erhållits på basis av 1–4 mom. får enligt 5 mom. inte användas för andra ändamål än det för vilket de har begärts. Begränsningen gäller alltså både rätten att få uppgifter för de myndigheter som sköter uppgifter som det föreskrivs om i denna lag och uppgifter som lämnas ut till någon annan myndighet.

35 §. Inspektionsrätt. I 1 mom. föreskrivs det om jord- och skogsbruksministeriets befogenhet att förrätta inspektioner som gäller beviljare av stöd och stödmottagare. Jord- och skogsbruksministeriets inspektionsrätt hör samman med skötseln av de inspektionsuppgifter som det föreskrivs om i artikel 125 och 127 i förordningen om allmänna bestämmelser och som ministeriet ansvarar för i egenskap av förvaltningsmyndighet och revisionsmyndighet. Motsvarande inspektionsrätt föreslås för närings-, trafik- och miljöcentralerna, som på förvaltningsmyndighetens ansvar utför de uppgifter som föreskrivs för dem.

I 2 mom. föreskrivs det om den i 6 § avsedda revisionsmyndighetens rätt att bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att granska de åtgärder som en stödmottagare har genomfört samt förfarandena i anknytning till beviljande av stöd i enlighet

med en granskningsstrategi som revisionsmyndigheten har utarbetat. Under programperioden 2007–2013 har Landsbygdsverket svarat för dessa granskningar av projekt. Dessa granskningar hör samman med de uppgifter som föreskrivs för revisionsmyndigheten i artikel 127 i förordningen om allmänna bestämmelser. Enligt punkt 2 i artikeln kan något annat organ än revisionsmyndigheten genomföra revisionerna, om revisionsmyndigheten ser till att detta organ i sin verksamhet har den oberoende ställning som krävs. Revisionsmyndigheten ska enligt punkt 4 i samma artikel utarbeta en revisionsstrategi för genomförandet av revisioner.

36 §. Utförande av inspektion. I paragrafen föreskrivs det att den som utför en inspektion har rätt att få tillträde till byggnader, lokaler och platser som är betydelsefulla med hänsyn till den åtgärd som stöds och användningen av stödet och granska dessa samt granska stödmottagarens omständigheter, informationssystem och handlingar. Dessutom föreskrivs det att inspektioner inte får utföras i utrymmen som används för permanent boende. Bestämmelsen är avsedd att skydda hemfriden och är inte avsedd att hindra att stödmottagaren på eget initiativ tillåter en inspektör att komma in i stödmottagarens hem, om denne t.ex. inte har andra kontorsutrymmen för förvaring av handlingar om de åtgärder som stöds.

Enligt 2 mom. har den som utför inspektion rätt att omhänderta material som har samband med användningen av stödet, skyldighet att utan dröjsmål returnera det och rätt att kostnadsfritt få de uppgifter och handlingar som behövs för utförandet av inspektionen. I 3 mom. föreskrivs det om vilka författningar och anvisningar som ska iakttas vid utförandet av ett inspektionsuppdrag. I 4 mom. föreskrivs det att den som utför ett inspektionsuppdrag har rätt att avgiftsfritt få handräddning av polisen vid utförandet av ett inspektionsuppdrag.

37 §. Behörig närings-, trafik- och miljöcentral. I paragrafen föreskrivs det om den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen. I regel är den närings-, trafik- och miljöcentral behörig inom vars verksamhetsområde den åtgärd som stöds ska genomföras. Om

avsikten är att den åtgärd som stöds ska genomföras inom flera än en centrals verksamhetsområde är den närings-, trafik- och miljöcentral behörig inom vars verksamhetsområde åtgärden i huvudsak ska genomföras. Enligt lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna kan det dock föreskrivas genom förordning av statsrådet att en närings-, trafik- och miljöcentral i vissa uppgifter är behörig inom ett område som är större än dess verksamhetsområde.

38 §. Delgivning av beslut. I paragrafen föreskrivs det om det förfarande som ska iaktas vid delgivning av beslut. Enligt 1 mom. ska beslut som gäller en ansökan som har lämnats i elektronisk form delges på det sätt som bestäms i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

Enligt 2 mom. kan övriga beslut, dvs. i praktiken beslut som gäller en ansökan som lämnats i skriftlig form, delges elektroniskt, med iakttagande av det som föreskrivs i 1 mom., om den som ansöker om stöd samtycker till det. I annat fall delges beslutet genom ett vanligt brev på det sätt som anges i 59 § i förvaltningslagen, varvid mottagaren anses ha fått del av ärendet den sjunde dagen efter det att brevet avsändes. Den myndighet som beviljar stödet kan enligt eget omdöme också använda bevislig delgivning, om detta behövs på grund av ärendets natur.

Enligt 3 mom. är beslutet avgiftsfritt.

39 §. Ändringssökande. Paragrafen innehåller bestämmelser om ändringssökande. Ändring i beslut som har fattats av jord- och skogsbruksministeriet med stöd av den föreslagna lagen får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Ändring i beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I 3 mom. föreskrivs det om ändringssökande i beslut av förvaltningsdomstolen. Ändring i ett beslut om återkrav ska alltid få sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. I annat fall måste besvärstillstånd sökas hos högsta förvaltningsdomstolen. Bestämmelser om grunderna för beviljande av besvärstillstånd finns i 13 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen.

9 kap. **Ikraftträdande**

40 §. Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

Det föreslås att lagen om den nationella förvaltningen av Europeiska fiskerifonden och om stöd till fiskerinäringen (1447/2006) upphävs, dock så att den fortsättningsvis tillämpas på det operativa programmet för fiskerinäringen i Finland 2007–2013, vars genomförande kan fortgå till utgången av 2015 och vars avslutande pågår i flera år.

1.2 **Lagen om interventionsfonden för jordbruket**

Det föreslås att lagen om interventionsfonden för jordbruket ändras så att interventionsåtgärder i anknytning till den gemensamma fiskeripolitiken i fortsättningen inte finansieras genom interventionsfonden för jordbruket. Således föreslås det att omnämningarna av den gemensamma fiskeripolitiken i 1 § och 6 § 1 mom. stryks.

Dessutom föreslås i 2 § en ändring av teknisk natur. Namnet Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket ändras till det nuvarande namnet på fonden, Europeiska garantifonden för jordbruket. Gällande bestämmelser om fonden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitikerna och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008.

2 **Närmare bestämmelser och föreskrifter**

I den föreslagna lagen har det tagits in flera bemyndiganden att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. De finns i 13, 19 och 21 §. Lagförslaget innehåller inga bemyndiganden att utfärda ministerförordningar och inga sådana normgivningsbemyndiganden som avses i 80 § 2 mom. i grundlagen.

Alla de bemyndiganden att utfärda förordning av statsrådet som ingår i lagförslaget gäller sådana frågor om vilka det enligt 80 § i grundlagen med stöd av ett bemyndigande i lag får utfärdas närmare bestämmelser och föreskrifter genom förordning av statsrådet. Bemyndigandena är begränsade till frågor som det i allmänna drag föreskrivs om i lag, men som det vid verkställandet av det operativa programmet och genomförandet av stödsystemen behövs närmare bestämmelser om för att en enhetlig tillämpning ska kunna säkerställas.

3 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2015. Lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden innehåller dock bestämmelser som tillämpas från och med den 1 januari 2014. Detta gäller i synnerhet stödberättigande projekt och beviljande av stöd för åtgärder som enligt EU:s lagstiftning hör till medlemsländernas ständiga skyldigheter och som kan finansieras via havs- och fiskerifondens operativa program. Enligt artikel 130 i förordningen om havs- och fiskerifonden tillämpas förordningen från och med den 1 januari 2014. Artikel 65 i förordningen om allmänna bestämmelser gör det möjligt att bevilja unionens finansieringsandel för kostnader som har uppkommit mellan den 1 januari 2014 och den 31 december 2023. Det är viktigt att lagen träder i kraft vid den föreslagna tidpunkten för att verkställigheten av havs- och fiskerifondens operativa program och beviljandet av stöd till alla delar ska kunna inledas så fort som möjligt.

Det föreslås att lagen om den nationella förvaltningen av Europeiska fiskerifonden och om stöd till fiskerinäringen (1447/2006) upphävs genom lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden. Enligt förslaget ska den dock fortsätta att tillämpas på det operativa programmet för programperioden 2007–2013 och på genomförandet av de åtgärder som ingår i det.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

I den föreslagna lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden finns bestämmelser som gäller överföring av förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter. Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter.

I lagförslaget föreskrivs det om en övervakningskommitté som utses av statsrådet och vars uppgifter i huvudsak grundar sig på Europeiska unionens lagstiftning. Enligt förslaget utökas övervakningskommitténs uppgifter inte i jämförelse med nuläget. Enligt artikel 49 i förordningen om allmänna bestämmelser ska övervakningskommittén granska programmets genomförande och framstegen när det gäller att uppnå dess mål samt undersöka frågor som påverkar programmets resultat. Enligt förordningen om havs- och fiskerifonden har övervakningskommittén bland annat till uppgift att godkänna urvalskriterierna för de insatser som ska finansieras och den årliga rapport om genomförandet som ska sändas till kommissionen.

I lagförslaget föreskrivs det om fiskeaktionsgrupper, som enligt 9 § ansvarar för utarbetandet, genomförandet och övervakningen av samt informerandet om det egna områdets lokala strategi för fiskerinäringen. I enlighet med EU:s lagstiftning ska gruppen ta emot stödansökningar och för det organ som ansvarar för den slutliga granskningen av stödberättigande föreslå vilka åtgärder som ska finansieras.

Övervakningskommitténs och fiskeaktionsgruppernas uppgifter är av sådan karaktär att de kan anses vara sådana offentliga förvaltningsuppgifter som avses i 124 § i grundlagen. Det är dock inte fråga om uppgifter som innebär betydande utövning av of-

fentlig makt. Även om fiskeaktionsgrupperna har till uppgift att välja ut projekt som överensstämmer med den lokala strategin, är det dock alltid närings-, trafik- och miljöcentralen som fattar det slutgiltiga beslutet. I lagförslaget ingår en hänvisning till allmänna förvaltningslagar som övervakningskommittén och fiskeaktionsgrupperna måste iaktta. Dessutom innehåller förslaget bestämmelser om straffrättsligt tjänsteansvar för dem som deltar i övervakningskommitténs och fiskeaktionsgruppernas beslutsfattande samt om skadeståndsansvar.

I propositionen föreskrivs det om innehållet i och omfattningen av myndigheternas inspektionsrätt. Enligt 6 § är jord- och skogsbruksministeriet den egentliga revisionsmyndigheten. Jord- och skogsbruksministeriet kan dock enligt 35 § bemyndiga Landsbygdsverket eller en annan myndighet med tillräcklig sakkännedom eller en oberoende revisor att i enlighet med en revisionsstrategi som ministeriet har utarbetat granska de åtgärder som en stödmottagare har genomfört och de förfaranden som iakttas i samband med beviljande av stöd. Bemyndigandet att utföra inspektioner som gäller stödmottagare innebär rätt att inkräkta på skyddet av privatliv som tryggas särskilt av 10 § 1 mom. i grundlagen. Den föreslagna 36 § 1 mom. förbjuder uttryckligen inspektion på en plats som omfattas av hemfriden.

Överföringen av inspektionsrätten måste granskas speciellt mot 21 § 1 mom. och 2 § 3 mom. i grundlagen. Syftet med dessa grundlagsbestämmelser är att trygga rätten till god förvaltning och den offentligrättsliga legalitetsprincipen. Grundlagsutskottet har också förhållit sig återhållsamt till bestämmelser som möjliggör en obegränsad överföring av uppgifter till en annan myndighet (GrUU 14/2008, GrUU 18/2004). Delegeringen av de uppgifter som hör samman med förslaget gäller endast inspektion, så det är alltså inte fråga om obegränsad överföring av uppgifter. Grundlagsutskottet har dock ansett att det är ändamålsenligt att den myndighet som inspektionsrätten kan överföras till framgår direkt av lagen.

I fråga om utomstående revisorer föreslås det i 35 § 2 mom. och 36 § bestämmelser om kompetenskrav och den garanti för de grund-

läggande fri- och rättigheterna, rättsäkerheten och god förvaltning som avses i 124 § i grundlagen.

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen utfärdas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag. Grundlagsutskottet har i detta sammanhang sett det som viktigt att det i fråga om register som innehåller personuppgifter omfattande och detaljerat föreskrivs i lag om de registrerade uppgifternas innehåll, deras tillåtna användningsändamål, utlämnande av uppgifterna, bevaringstiden för uppgifterna och den registrerades rättskydd (GrUU 25/2005 rd och GrUU 30/2005 rd). I propositionen ingår ett förslag till bestämmelser om ett informationssystem för övervakning som grundar sig på EU:s lagstiftning. I den föreslagna lagen föreskrivs det om informationssystemets användningsändamål. Informationssystemet ska användas för finansiering, beviljande, utbetalning och återkrav av stöd samt för uppföljning och utvärdering av deras verkningar. I 32 § föreskrivs det om vilka uppgifter som får föras in i systemet. Jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för inrättandet av informationssystemet. Informationssystemet kommer i huvudsak att användas av närings-, trafik- och miljöcentralen. Också aktionsgrupperna för fiske har ansvar för att de för in tillräckliga och riktiga uppgifter i informationssystemet. Lagförslaget innehåller också bestämmelser om uppgifternas offentlighet, utlämnande av uppgifter, en registrerads rätt att kontrollera uppgifter, bevaringstiden för uppgifterna samt rättelse och avlägsnande av uppgifter. För att de krav som anges i EU:s lagstiftning ska uppfyllas är en ändring jämfört med gällande lag att registeruppgifter ska användas också för publicering av vissa uppgifter om stöd och stödmottagare på en webbsida som medlemsstaten har inrättat för ändamålet. Denna publiceringsskyldighet och dess omfattning ingår som sådan i EU-lagstiftning som medlemsstaten ska följa.

Med anledning av det som anförts ovan anses det att lagförslagen kan antas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag**om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

I denna lag finns bestämmelser om det nationella genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 508/2014 om Europeiska havs- och fiskerifonden och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2328/2003, (EG) nr 861/2006, (EG) nr 1198/2006 och (EG) nr 791/2007 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1255/2011, nedan *förordningen om havs- och fiskerifonden*.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *förordningen om allmänna bestämmelser* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006,

2) *operativt program* ett operativt program enligt artikel 17 i förordningen om havs- och fiskerifonden,

3) *utvecklingsprojekt* tidsbunden utvecklingsverksamhet som baserar sig på en plan och vars syfte inte är att ge stödmottagaren direkt ekonomisk fördel och vars resultat allmänt kan tillgodogöras,

4) *investering* uppförande, utvidgande, reparation eller förvärv av en byggnad, konstruktion eller anläggning samt annat förvärv av materiella eller immateriella anläggningstillgångar,

5) *fiskeaktionsgrupp* en lokal aktionsgrupp för fiske vilken avses i artikel 61 i förordningen om havs- och fiskerifonden,

6) *lokal strategi* en lokalt ledd utvecklingsstrategi i enlighet med artikel 60 i förordningen om havs- och fiskerifonden,

7) *finansieringskvoten för en fiskeaktionsgrupp* den finansiering som jord- och skogsbruksministeriet har anvisat en fiskeaktionsgrupp för genomförande av en lokal strategi.

2 kap.

Myndigheter och andra organ

3 §

Jord- och skogsbruksministeriets uppgifter

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för

1) beredningen av det operativa programmet och ändringar i det samt planeringen av genomförandet av programmet,

2) lämnande av förslag om ändringar av liten betydelse i det operativa programmet till Europeiska kommissionen för godkännande,

3) planeringen av användningen av medlen för det operativa programmet och beredningen av fördelningen av medlen mellan de aktörer som sköter de uppgifter som avses i denna lag,

4) att den finansieringsandel som Europeiska unionen svarar för inom det operativa programmet och som gäller Åland anvisas Ålands landskapsregering,

5) ordnandet av tillräcklig kontroll av användningen av medlen för det operativa programmet,

6) godkännandet av fiskeaktionsgrupper och deras lokala strategier.

I syfte att säkerställa att programmet genomförs enhetligt och effektivt styr och övervakar jord- och skogsbruksministeriet närings-, trafik- och miljöcentralerna och fiskeaktionsgrupperna när dessa utför uppgifter som anges i denna lag.

4 §

Förvaltningsmyndighet

Förvaltningsmyndighet enligt artikel 123.1 i förordningen om allmänna bestämmelser är jord- och skogsbruksministeriet.

Jord- och skogsbruksministeriet kan till de förmedlande organ som avses i 8 § överföra de uppgifter för förvaltningsmyndigheten som anknyter till tillsynen över de åtgärder som ingår i det operativa programmet samt uppföljningen av och rapporteringen om programmet samt informationsförmedlingen och det elektroniska informationssystemet liksom även utbildnings- och styrningsuppgifter som hör samman med det operativa programmet.

5 §

Attesterande myndighet

Attesterande myndighet enligt artikel 123.2 i förordningen om allmänna bestämmelser är jord- och skogsbruksministeriet.

6 §

Revisionsmyndighet

Revisionsmyndighet enligt artikel 123.4 i förordningen om allmänna bestämmelser är jord- och skogsbruksministeriet.

Revisionsmyndigheten svarar också för uppgifterna för det oberoende revisionsorgan som avses i artikel 124.2 i förordningen om allmänna bestämmelser.

7 §

Övervakningskommitté

Statsrådet tillsätter den övervakningskommitté som avses i artikel 47 i förordningen om allmänna bestämmelser och bestämmer dess sammansättning. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om utnämning av en ledamot i övervakningskommittén istället för en ledamot som har avgått.

På medlemmarna i övervakningskommittén tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter de uppgifter som har föreskrivits för kommittén. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

8 §

Förmedlande organ

Förmedlande organ enligt artikel 123.6 i förordningen om allmänna bestämmelser är närings-, trafik- och miljöcentralerna.

Ett förmedlande organ svarar inom sitt verksamhetsområde för de uppgifter som gäller beviljande, betalning och övervakning av stöd samt för andra uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet överför med stöd av 4 § 2 mom.

9 §

Fiskeaktionsgrupp

En fiskeaktionsgrupp svarar för genomförandet och övervakningen av samt informationen om det egna områdets lokala strategi.

Som fiskeaktionsgrupp kan godkännas en registrerad förening eller en annan privaträttslig sammanslutning, som har tillräckliga verksamhetsmässiga, ekonomiska och administrativa förutsättningar för att sköta de uppgifter som föreskrivits för fiskeaktionsgrupperna.

På den verksamhet som de som deltar i fiskeaktionsgruppens beslutsfattande bedriver tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som ålagts fiskeaktionsgruppen. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

10 §

Samordning av det operativa programmet

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för att det operativa programmet samordnas med övriga fondprogram och finansieringsinstrument som hör till den gemensamma strategiska ramen. Närings-, trafik- och miljöcentralerna svarar för att genomförandet av de regionala åtgärder som ingår i det operativa programmet samordnas med de övriga ovan nämnda program som genomförs i regionen och de utvecklingsåtgärder som ingår i dem. Fiskeaktionsgrupperna svarar för samordningen av de lokala strategierna med andra regionala utvecklingsåtgärder i samarbete med områdets närings-, trafik- och miljöcentral.

3 kap.

Stöd villkor och stödberättigande kostnader

11 §

Krav som gäller stödmottagare

Stödmottagaren ska vara en juridisk person eller en fysisk person med rättshandlingsförmåga. En juridisk person ska ha ett verksamhetsställe och en fysisk person ska ha sin vanliga vistelseort inom det operativa programmets tillämpningsområde.

Stöd som är avsett för fiskare kan beviljas en fysisk person eller sammanslutning vars

genomsnittliga omsättning av försäljningen av fisk och kräftor som fiskaren själv fångat eller av bearbetade produkter av dessa under de tre räkenskapsperioder som omedelbart föregår beviljandet av stöd överstiger det belopp som anges i 3 § 1 mom. i mervärdeskattelagen (1501/1993).

En sökande som när stödansökan lämnas in inte uppfyller kravet i 2 mom. kan beviljas stöd, om sökanden som bilaga till ansökan lämnar in en genomförbar plan över hur sökanden ska uppfylla kravet inom tre år efter att den sista betalningsposten av stödet har betalats ut.

Stödmottagaren ska ha tillräckliga ekonomiska och administrativa förutsättningar samt tillräcklig yrkeskunskap för att genomföra den åtgärd som stöds. En mottagare av investeringsstöd ska dessutom ha förutsättningar för lönsam verksamhet, om det inte är fråga om en allmännyttig investering.

12 §

Verksamhet som stöds

Stöd ur det operativa programmet kan beviljas för följande åtgärder, som närmare anges i det operativa programmet:

- 1) främjande av ett miljömässigt hållbart kommersiellt fiske,
- 2) främjande av ett miljömässigt hållbart vattenbruk,
- 3) främjande av genomförandet av Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik,
- 4) genomförande av fiskeaktionsgruppernas lokala strategier,
- 5) främjande av marknadsföring och förädling av fiskeri- och vattenbruksprodukter,
- 6) främjande av genomförande av Europeiska unionens integrerade havspolitik.

13 §

Stödberättigande kostnader

Stöd kan beviljas för de behövliga kostnader som orsakas av den åtgärd som stöds och som har uppkommit den dag då stödansökan blev anhängig eller senare. Åtgärder i enlighet med avdelning V kapitel VI–VIII i förordningen om havs- och fiskerifonden är

dock stödberättigande från och med den 1 januari 2014 oberoende av när stödansökan har blivit anhängig.

Stöd som ges i form av bidrag beviljas utifrån de faktiska kostnaderna för projektet eller i enlighet med de bidragsformer som avses i artikel 67.1 i förordningen om allmänna bestämmelser.

Vederlagsfritt arbete för projektet eller vederlagsfri överlåtelse av en produktionsinsats till projektet kan godkännas som en del av projektets privata finansiering.

Närmare bestämmelser om godtagbara kostnader och bidragsformer samt om användningen av vederlagsfritt arbete eller överlåtelse av produktionsinsats som privat finansiering samt om specifikation, styrkande och totalt belopp av dessa kostnader får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Stödets minimibelopp

Om stödets slutliga belopp blir mindre än 1 000 euro, beviljas inget stöd.

15 §

Villkor för användning av stöd

Utöver vad som föreskrivs i denna lag eller i förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av denna lag eller i Europeiska unionens lagstiftning, ska en stödmottagare i ett projekt som stöds iakttä de villkor och begränsningar som ingår i stödbeslutet.

Om ägande- eller besittningsrätten till den investering som stöds överläts på någon annan innan den i stödbeslutet angivna fristen har löpt ut, måste stödmottagaren före överlåtelsen ha fått tillstånd till detta från den som beviljat stödet. En förutsättning för beviljande av tillstånd är att mottagaren av överlåtelsen uppfyller villkoren för beviljande av stöd och att stödets användningsändamål inte förändras väsentligt.

Överlåtelse av äganderätten till ett företag som fått stöd betraktas inte som sådan överlåtelse som avses i 2 mom., om den investering som stöds kvarstår i företaget i det syfte

som stödet har beviljats för och mottagaren av överlåtelsen är berättigad till stöd.

16 §

Upplysnings- och biståndsskyldighet

Stödmottagaren är skyldig att på begäran lämna den myndighet som beviljar stöd riktiga och tillräckliga uppgifter om den åtgärd som stöds, hur den framskrider och om hur stödet används.

Stödmottagaren ska utan dröjsmål meddela den myndighet som har beviljat stödet om sådana förändringar som gäller stödmottagarens ställning eller verksamhet eller den åtgärd som stöds och som kan inverka på förutsättningarna för betalning av stöd eller leda till återkrav av stöd.

Stödmottagaren är skyldig att biträda den som utför en inspektion enligt 35 § genom att utan ersättning lämna de uppgifter som är nödvändiga för att inspektionen ska kunna genomföras och de upplysningar som gäller objektet för inspektionen samt vid behov genom att förevisa stödobjektet.

17 §

Bokföringsskyldighet

Stödmottagaren ska föra bok över den åtgärd som stöds. Bokföringen ska ordnas som en del av stödmottagarens bokföring enligt bokföringslagen (1336/1997) så att bokföringen av den åtgärd som stöds utan svårighet kan identifieras och avskiljas från den övriga bokföringen. Om 2 kap. i lagen om statsbudgeten (423/1988) tillämpas på stödmottagaren, ska bokföringen på motsvarande sätt ordnas i enlighet med det kapitlet och god bokföringssed.

Om stödmottagaren inte är bokföringsskyldig för sin verksamhet i övrigt, ska bokföringen över den åtgärd som stöds ordnas så att bestämmelserna i bokföringslagen iakttas.

Stödmottagaren ska bevara det bokföringsmaterial som gäller den åtgärd som stöds i minst tre år från det att Europeiska kommissionen har betalat unionens sista finansieringsandel av programmet.

4 kap.

Ansökan om och beviljande av stöd

18 §

Ansökningstid och ansökningsförfarande

Stöd får sökas fortgående.

Jord- och skogsbruksministeriet kan dock besluta att bestämda åtgärder beviljas stöd genom ett tidsbundet ansökningsförfarande. Jord- och skogsbruksministeriet kan då besluta att sätta ut en ansökningstid och att inleda ett ansökningsförfarande. När det gäller stöd som beviljas ur finansieringskvoten för en fiskeaktionsgrupp har fiskeaktionsgruppen motsvarande rätt.

Beviljandet av stöd kan avbrytas, om de medel som behövs för finansiering av stödet inte är tillgängliga eller om marknadsläget eller Europeiska unionens lagstiftning så kräver.

19 §

Att ansöka om stöd

Stöd ska sökas elektroniskt via en nättjänst som utgör en del av det informationssystem som avses i 31 §. På undertecknandet av ansökan tillämpas lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009).

En stödansökan kan också göras skriftligt på en blankett som jord- och skogsbruksministeriet fastställt för ändamålet. Ansökan ska undertecknas och ges in till närings-, trafik- och miljöcentralen.

Till ansökan ska fogas de handlingar och utredningar som är nödvändiga för bedömningen av förutsättningarna för beviljande av stöd samt en projektplan för den åtgärd som skall stödas. Av den som söker investeringsstöd kan det också krävas att det läggs fram en utvecklingsplan som innehåller det som är väsentligt med tanke på utvecklandet av företags eller yrkesutövarens verksamhet.

Närmare bestämmelser om de förfaranden som ska iakttas vid ansökan om stöd, om de handlingar som ska fogas till ansökan och om innehållet i och framläggandet av utred-

ningar, projektplan och utvecklingsplan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §

Att ansöka om stöd ur finansieringskvoten för en fiskeaktionsgrupp

Om stöd söks ur finansieringskvoten för en fiskeaktionsgrupp, ska närings-, trafik- och miljöcentralen av den behöriga fiskeaktionsgruppen begära ett utlåtande om ansökan. Fiskeaktionsgruppen ger ett utlåtande om huruvida det är ändamålsenligt att bevilja stöd med hänsyn till målen för den lokala strategin. Om den åtgärd som stöds genomförs på flera än en fiskeaktionsgrupps område, ska den behöriga fiskeaktionsgruppen inhämta utlåtande av de övriga fiskeaktionsgrupperna om huruvida det är ändamålsenligt att bevilja stöd samt om reservering av nödvändig finansiering ur den finansieringskvot som anvisats dem.

Behörig i ärenden enligt 1 mom. är den fiskeaktionsgrupp inom vars område den åtgärd som stöds ska genomföras. Om den åtgärd som stöds genomförs på fler än en fiskeaktionsgrupps område, är den fiskeaktionsgrupp behörig på vars område den åtgärd som stöds i huvudsak ska genomföras.

Det förfarande som anges i 1 mom. tillämpas inte, om sökanden är en fiskeaktionsgrupp.

21 §

Beviljande av stöd

Närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om beviljande av stöd.

I ett ansökningsförfarande enligt 18 § 2 mom. kan jord- och skogsbruksministeriet besluta att närings-, trafik- och miljöcentralen ska fatta beslut efter att ha fått ett utlåtande om ärendet av jord- och skogsbruksministeriet. Närings-, trafik- och miljöcentralen får avvika från ministeriets utlåtande endast om beviljande av stödet strider mot Europeiska unionens lagstiftning, den nationella lagstiftningen eller det operativa programmet eller om centralen inte har tillräckligt med anslag för att finansiera åtgärden.

Vid avgörande av en ansökan om stöd ur finansieringskvoten för en fiskeaktionsgrupp fattar närings-, trafik- och miljöcentralen beslut efter att ha fått det utlåtande som avses i 20 § 1 mom. av den behöriga fiskeaktionsgruppen. Närings-, trafik- och miljöcentralen får avvika från ett utlåtande av en fiskeaktionsgrupp endast om beviljande av stödet strider mot Europeiska unionens lagstiftning, den nationella lagstiftningen, det operativa programmet eller den lokala strategin eller om det anslag som finns i finansieringskvoten för fiskeaktionsgruppen inte räcker till för att finansiera åtgärden.

Närmare bestämmelser om stödberättigande åtgärder som finansieras ur finansieringskvoten för en fiskeaktionsgrupp kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Stödbeslutet får undertecknas maskinellt.

22 §

Beviljande av stöd utan ansökan

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan utan ansökan bevilja stöd för tekniskt stöd enligt artikel 78 och för fiskekontroll enligt artikel 76 i förordningen om havs- och fiskerifonden på basis av en dispositionsplan som har fastställts av jord- och skogsbruksministeriet. Samma förfarande kan iaktas vid beviljande av stöd till fleråriga forsknings- och utvecklingsprogram.

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan låta bli att bevilja i 1 mom. avsett stöd i enlighet med den fastställda dispositionsplan som jord- och skogsbruksministeriet har anvisat endast, om beviljandet av stöd strider mot Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen eller om de anslag som finns att tillgå inte räcker till för att bevilja stöd.

23 §

Beslutsfattande i projekt som gäller den integrerade havspolitik

För åtgärder enligt artikel 80 i förordningen om havs- och fiskerifonden kan stöd beviljas

utan ansökan på basis av en dispositionsplan som har fastställts av statsrådets kansli.

Statsrådets kansli fastställer dispositionsplanen efter att tillsammans med jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet, försvarsministeriet, inrikesministeriet och miljöministeriet ha kommit överens om en helhetslösning i fråga om stödet. När avgörandet träffas ska enhällighet eftersträvas. Om ett enhälligt beslut inte kan fattas, träffar statsrådets kansli ett avgörande efter att ha fått minst två förordande utlåtanden av de nämnda ministerierna.

Innan avgörandet träffas ska närings-, trafik- och miljöcentralen vid behov göra en bedömning av projektförslagen och inhämta behövliga expertutlåtanden.

Närings-, trafik- och miljöcentralen får avvika från den dispositionsplan som avses i 1 mom. endast om beviljande av stöd strider mot Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen eller om de anslag som centralen har att tillgå inte räcker till för beviljande av stöd.

Stöd kan dessutom beviljas inom ramen för ett tidsbundet ansökningsförfarande. Vid valet av projekt som stöds iaktas vad som föreskrivs i 2–4 mom.

5 kap.

Utbetalning av stöd

24 §

Ansökan om utbetalning

Ansökan om utbetalning görs via den nät-tjänst som avses i 19 § 1 mom. Bestämmelserna i 19 § om elektronisk stödansökan och behandlingen av den tillämpas också på ansökan om utbetalning av stöd.

En ansökan om utbetalning kan också göras skriftligt på en blankett som jord- och skogsbruksministeriet fastställt för ändamålet. Ansökan ska undertecknas. En skriftlig ansökan ska lämnas in till den myndighet som har beviljat stödet.

Till ansökan ska fogas de bokföringshandlingar och utredningar som är nödvändiga

med tanke på förutsättningarna för utbetalning av stöd.

25 §

Godkännande av utbetalningar

Närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om utbetalning av stöd.

Stöd för utvecklingsprojekt kan betalas ut i förskott, om det är motiverat med hänsyn till stödmottagarens ställning och genomförandet av den åtgärd som stöds.

De inkomster som den åtgärd som stöds har gett upphov till beaktas som en faktor som minskar stödbeloppet för ett utvecklingsprojekt. Som inkomster betraktas inte sådan privat finansiering som uppges i en ansökan som avses i 19 §. Stödmottagaren ska i samband med ansökan om utbetalning lägga fram en redogörelse för inkomsterna från projektet.

För en åtgärd kan betalas stöd utan separat ansökan om utbetalning, om det har informerats om förfarandet i samband med inledande av ett i 18 § 2 mom. avsett tidsbundet ansökningsförfarande som gäller den åtgärden.

6 kap.

Återbetalning av stöd, avbrytande av utbetalning av stöd samt återkrav

26 §

Återbetalning av stöd

Stödmottagaren ska utan dröjsmål betala tillbaka ett stöd eller en del av det som denne fått felaktigt, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Stödmottagaren ska betala tillbaka stödet eller en del av det, också när det inte kan användas på det sätt som krävs enligt stödbeslutet. Om det belopp som ska återbetalas är högst 250 euro behöver det inte betalas tillbaka.

Vad som bestäms i 1 mom. gäller inte skillnaden mellan stöd som beviljats enligt kalkylerade grunder och de faktiska kostnaderna.

27 §

Återkrav av stöd

Betalningen av stöd måste avbrytas och stödet måste återkrävas, om

1) förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av stöd inte har uppfyllts,

2) en stödmottagare som har fått stöd i enlighet med 11 § 3 mom. inte inom tre år från utbetalningen av den sista betalningsposten av stödet har uppfyllt det krav som anges i 2 mom. i den paragrafen,

3) stödmottagaren har gett sådana felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligt har inverkat på beviljandet eller utbetalningen av stöd,

4) stödmottagaren utan närings-, trafik- och miljöcentralens tillstånd har överlåtit det investeringsobjekt som stöds innan den tidsfrist som anges i stödbeslutet har gått ut,

5) stödmottagaren har vägrat att bistå vid inspektion,

6) Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

Ett belopp som utan ränta uppgår till högst 250 euro behöver dock inte återkrävas.

Om stöd har beviljats flera stödmottagare gemensamt, svarar alla mottagare solidariskt för återbetalning av stödet.

28 §

Ränta och dröjsmålsränta

På belopp som återbetalas eller återkrävs ska stödmottagaren betala en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) ökad med tre procentenheter. Ränta ska betalas från stödets utbetalningsdag till dess att det återkrävda beloppet har betalats tillbaka.

Om det belopp som återkrävs inte betalas senast på den förfallodag som anges i beslutet om återkrav, ska på beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntesats som nämns i 4 § 1 mom. i räntelagen.

29 §

Förfaranden vid återkrav

Närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om återkrav av stöd. Jord- och skogsbruksministeriet kan bestämma att närings-, trafik- och miljöcentralen ska besluta om återkrav i ett projekt, om ministeriet anser att förutsättningarna enligt 27 § uppfylls.

I ett beslut om återkrav ska det belopp som återkrävs och räntan enligt 28 § 1 mom. fastställas samt förfallodagen för betalningen av dem anges. Beslutet om återkrav ska fattas utan ogrundat dröjsmål efter det att närings-, trafik- och miljöcentralen har fått vetskap om grunden för återkravet och senast tio år efter det att stödet har betalats ut.

Närings-, trafik- och miljöcentralen svarar för verkställigheten av ett beslut om återkrav. Ett beslut om återkrav kan verkställas genom utsökning efter det att beslutet har vunnit laga kraft. Bestämmelser om verkställigheten av beslut finns dessutom i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

30 §

Jämkning av återkrav

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan helt eller delvis avstå från att återkräva ett belopp som betalats ut felaktigt eller utan grund eller från att ta ut den ränta som ska betalas på beloppet, om en helhetsbedömning visar att det med hänsyn till stödmottagarens omständigheter och verksamhet är oskäligt att återkräva det fulla beloppet. Återkravet och indrivningen av ränta ska dock ske till fullt belopp, om Europeiska unionens lagstiftning så kräver.

7 kap.

Informationssystem för det operativa programmet

31 §

Syfte med informationssystemet

Jord- och skogsbruksministeriet ska ta i bruk ett informationssystem enligt artikel 125.2 d i förordningen om allmänna bestämmelser. Informationssystemet används för skötseln av de uppgifter som det föreskrivs om i Europeiska unionens lagstiftning om Europeiska havs- och fiskerifonden och i denna lag. Närings-, trafik- och miljöcentralerna och fiskeaktionsgrupperna svarar för att riktiga och tillräckliga uppgifter förs in i informationssystemet i enlighet med de uppgifter som föreskrivs för dem.

Den som ansöker om stöd har rätt att i den nättjänst som hör till informationssystemet följa hur sökandens ärende i fråga om ansökan om och utbetalning, inspektion och återkrav av stöd framskrider och avgörs samt följa behandlingen av övervakningsuppgifter i fråga om stödet. En fiskeaktionsgrupp har motsvarande rätt när det gäller stöd som har sökts och beviljats ur dess finansieringskvot, med undantag av uppgifter om inspektion och återkrav av stöd och sekretessbelagda uppgifter i samband med ansökan om utbetalning av stöd. Aktionsgruppen har i fråga om stöd som har beviljats ur aktionsgruppens egen finansieringskvot dessutom rätt att i den nättjänst som ingår i ärendehanteringssystemet se konsoliderade uppgifter, om en sådan möjlighet inkluderas i informationssystemet. För att följa hur ett ärende framskrider och se konsoliderade uppgifter krävs stark elektronisk autentisering enligt 2 § i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer.

32 §

Informationssystemets innehåll

I informationssystemet får följande uppgifter föras in:

1) sökandens namn och kontaktuppgifter samt personbeteckning eller företags- och organisationsnummer,

2) namn och kontaktuppgifter för sökandens kontaktperson,

3) uppgifter om innehållet i, målet för och resultatet av den åtgärd som stöds,

4) uppskattningar av kostnaderna för och totalfinansieringen av den åtgärd som stöds samt uppgifter om utfallet av uppskattningarna,

5) uppgifter om stödansökan eller ansökan om utbetalning och hur de har avgjorts samt uppgifter om specificeringen av stödet,

6) uppgifter om de stöd som beviljats och betalats till stödmottagaren,

7) beloppet av den offentliga och privata finansiering som används för den åtgärd som stöds,

8) uppgifter om verifieringar på plats,

9) uppgifter om inspektioner och om iakttagelser som gjorts vid dem,

10) uppgifter om stöd som ska återkrävas av stödmottagaren samt om hur återkravet genomförs,

11) uppgifter som samlas in i övervakningssyfte,

12) uppgifter om utvecklingsplanen,

13) andra nödvändiga uppgifter som erhållits vid behandlingen av ansökan.

33 §

Uppgifternas offentlighet och bevaring av dem

Om inte något annat bestäms i Europeiska unionens lagstiftning eller i denna lag, tillämpas lagen om offentlighet i myndigheters verksamhet (621/1999) på offentligheten för uppgifterna i informationssystemet och handlingar som anknyter till dem, utlämnandet av dem och avgifterna för utlämnande samt personuppgiftslagen (523/1999) på behandlingen av personuppgifter. Stödmottagarnas namn och andra uppgifter som avses i bilaga V till förordningen får publiceras på internet i den förteckning över insatser som avses i artikel 119.2 i förordningen om havs- och fiskerifonden.

Uppgifter ur informationssystemet kan lämnas ut för forskningsarbete, om utläm-

andet av uppgifterna kan anses behövt på grundval av en forskningsplan. En förutsättning för att uppgifter ska få lämnas ut är att uppgifter om enskilda personer inte röjs för utomstående och att uppgifterna förstörs när de inte längre behövs för forskningen eller för att säkerställa riktigheten av forskningsresultaten. Under samma förutsättningar kan uppgifter lämnas ut till en aktör som på uppdrag av en myndighet gör en utvärdering av det operativa programmet.

Uppgifterna i informationssystemet bevaras till och med den 31 december 2033.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

34 §

Rätt att få uppgifter och utlämnande av uppgifter

Jord- och skogsbruksministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralerna och en i 35 § avsedd aktör som utför inspektioner har trots bestämmelserna om sekretess rätt att av andra myndigheter, aktörer som sköter offentliga uppdrag eller fiskeaktionsgrupper få för behandlingen av ett stödärende nödvändiga uppgifter som gäller sökanden och stödmottagaren, dennes ekonomiska ställning och affärs- eller yrkesverksamhet eller finansiering med offentliga medel eller andra omständigheter som är betydelsefulla med tanke på stödet.

Jord- och skogsbruksministeriet och närings-, trafik- och miljöcentralerna har trots bestämmelserna om sekretess rätt att till andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag eller till organ inom Europeiska unionen lämna ut sådana uppgifter om stödmottagaren som erhållits vid skötseln av uppgifter enligt denna lag och som är nödvändiga för skötseln av den inspektionsuppgift som föreskrivs för myndigheten, aktören eller organet eller för utövandet av tillsyn över att Europeiska unionens lagstiftning har följts.

På motsvarande sätt kan uppgifter lämnas ut till Naturresursinstitutet för att det ska kunna utföra sin uppgift att samla in data,

vilken det föreskrivs om i artikel 25 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG.

En fiskeaktionsgrupp har trots sekretessbestämmelserna rätt att ur det informationssystem som avses i 31 § få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som åligger gruppen.

Uppgifter som erhållits på basis av 1–4 mom. får inte användas för andra ändamål än det för vilket de har begärts.

35 §

Inspektionsrätt

Jord- och skogsbruksministeriet har rätt att förrätta inspektioner som gäller beviljare av stöd och stödmottagare i syfte att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, utbetalning och användning av stöd iakttas. Närings-, trafik- och miljöcentralerna har motsvarande rätt i fråga om stödmottagarna.

Den revisionsmyndighet som avses i 6 § kan bemyndiga Landsbygdsverket eller en annan myndighet som har den sakkunskap som behövs för att utföra de inspektioner som avses i denna lag eller en oberoende revisor att granska de åtgärder som en stödmottagare har genomfört samt förfarandena i anknytning till beviljande av stöd i enlighet med en revisionsstrategi som revisionsmyndigheten har utarbetat. Revisorn ska vara en i revisionslagen (459/2007) eller i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) avsedd godkänd revisionssammanslutning. Revisionsammanslutningen ska utse en ansvarig revisor för revisionen.

36 §

Utförande av inspektion

I syfte att utföra en inspektion som avses i 35 § har en myndighet eller revisor rätt att få

tillträde till byggnader, lokaler och platser som är betydelsefulla med hänsyn till den åtgärd som stöds och användningen av stödet och granska dessa samt granska stödmottagarens omständigheter, informationssystem och handlingar. Inspektioner får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid inspektion ska 39 § i förvaltningslagen iakttas.

Den som utför en inspektion har rätt att omhändertaga handlingar och annat material som har samband med användningen av stödet, om detta krävs för att syftet med inspektionen ska uppnås. Handlingarna och annat material ska utan dröjsmål returneras när de inte längre behövs för inspektionen. Den som utför en inspektion har rätt att avgiftsfritt få de uppgifter och handlingar som behövs för utförandet av inspektionen.

Vid utförandet av inspektionsuppdrag ska förvaltningslagen, språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) iakttas. Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på revisorer när de utför inspektionsuppdrag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen. I inspektionsverksamheten ska revisionsmyndighetens anvisningar iakttas.

Den myndighet som avses i 35 § har rätt att avgiftsfritt få handräckning av polisen vid utförandet av inspektionsuppdrag.

37 §

Behörig närings-, trafik- och miljöcentral

De uppgifter som enligt denna lag som föreskrivits för närings-, trafik- och miljöcentralen ska skötas av den närings-, trafik- och miljöcentral inom vars verksamhetsområde den åtgärd som stöds i huvudsak ska genomföras eller inom vars område sökandens verksamhetsställe finns, om inte något annat föreskrivs om centralernas behörighet med stöd av 5 § i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009).

38 §

Delgivning av beslut

Beslut som gäller en ansökan som har lämnats i elektronisk form delges på det sätt som bestäms i 18 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

Andra beslut enligt denna lag kan delges i enlighet med 1 mom. om den som saken gäller samtycker till det.

Beslutet är avgiftsfritt för sökanden.

39 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som har fattats av jord- och skogsbruksministeriet med stöd av denna lag får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ändring i sådana beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen som avses i denna lag får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

I ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller avbrytande av utbetalning eller återkrav av ett stöd får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får i övrigt sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

9 kap.

Ikraftträdande

40 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om den nationella förvaltningen av Europeiska fiskerifonden och om stöd till fiskerinäringen (1447/2006). På ett operativt program som har godkänts före denna lags ikraftträdande och på genomförandet av de åtgärder som ingår i ett sådant program tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag**om ändring av lagen om interventionsfonden för jordbruket**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om interventionsfonden för jordbruket (1206/1994) 1 och 2 § samt 6 § 1 mom.,
 sådana de lyder, 1 § i lag 896/2013 samt 2 § och 6 § 1 mom. i lag 792/2004, som följer:

1 §

Fondens syfte

För betalning av utgifter som förorsakas av interventionslagring, interventionsköp och interventionsförsäljning enligt Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik finns i Finland en interventionsfond för jordbruket, som lyder under jord- och skogsbruksministeriet och står utanför statsbudgeten.

2 §

Fondens medel

De ersättningar som betalas ur Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) för de kostnader som avses i 1 § ska intäktsföras till

fonden. Till fonden ska intäktsföras också de intäkter som uppkommer av säkerhetsarrangemang i anslutning till interventionsverksamheten och av annan verksamhet som fonden bedriver samt det anslag som överförs till fonden från statsbudgeten.

6 §

Fondens utgifter

De utgifter enligt 1 § som förorsakas av Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik samt fondens övriga verksamhet ska betalas ur fonden.

 Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 11 september 2014

Statsminister

ALEXANDER STUBB

Trafik- och kommunminister *Paula Risikko*

*Bilaga
Parallelltext*

2.

Lag

om ändring av lagen om interventionsfonden för jordbruket

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om interventionsfonden för jordbruket (1206/1994) 1 och 2 § samt 6 § 1 mom., sådana de lyder, 1 § i lag 896/2013 samt 2 § och 6 § 1 mom. i lag 792/2004, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Fondens syfte

För betalning av utgifter som förorsakas av interventionslagring, interventionsköp och interventionsförsäljning enligt Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik *och gemensamma fiskeripolitik* finns i Finland en interventionsfond för jordbruket, som lyder under jord- och skogsbruksministeriet och står utanför statsbudgeten.

2 §

Fondens medel

De ersättningar som betalas ur Europeiska *utvecklings- och* garantifonden för jordbruket för de kostnader som avses i 1 § skall intäktsföras till fonden. Till fonden skall intäktsföras också de intäkter som uppkommer av säkerhetsarrangemang i anslutning till interventionsverksamheten och av annan verksamhet som fonden bedriver samt det anslag som överförs till fonden från statsbudgeten.

Föreslagen lydelse

1 §

Fondens syfte

För betalning av utgifter som förorsakas av interventionslagring, interventionsköp och interventionsförsäljning enligt Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik finns i Finland en interventionsfond för jordbruket, som lyder under jord- och skogsbruksministeriet och står utanför statsbudgeten.

2 §

Fondens medel

De ersättningar som betalas ur Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) för de kostnader som avses i 1 § ska intäktsföras till fonden. Till fonden ska intäktsföras också de intäkter som uppkommer av säkerhetsarrangemang i anslutning till interventionsverksamheten och av annan verksamhet som fonden bedriver samt det anslag som överförs till fonden från statsbudgeten.

6 §

Fondens utgifter

De utgifter enligt 1 § som förorsakas av Europeiska *gemenskapens* gemensamma jordbrukspolitik och *gemensamma fiskeripolitik* samt fondens övriga verksamhet skall betalas ur fonden.

6 §

Fondens utgifter

De utgifter enligt 1 § som förorsakas av Europeiska *unionens* gemensamma jordbrukspolitik samt fondens övriga verksamhet ska betalas ur fonden.

Denna lag träder i kraft den 20 .